

AZ AMATŐR

MŰVÉSZETI FOLYÓIRAT

A MAGYAR AMATŐRÖK
ORSZ. SZÖVETSÉGÉNEK
HIVATALOS KÖZLÖNYE

MEGJELEN HAVONTA KÉTSZER

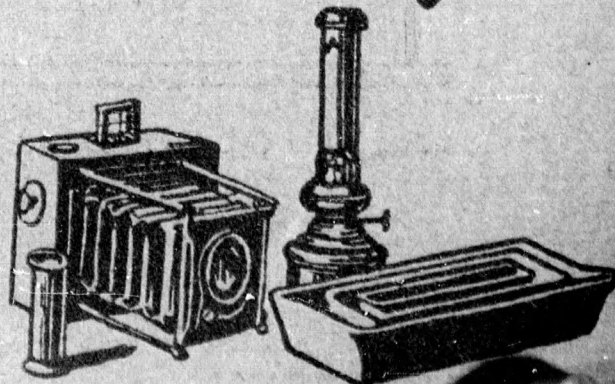
SZERKESZTŐ-
SÉG ÉS KIADÓ-
= HIVATAL:
BUDAPEST, VII.,
KIRÁLY-UTCA 89.

SZERKESZTI
KOHLMAN ARTUR Dr.

ELŐFIZETÉSI ÁR
EGÉSZ ÉVRE:
= 14 KORONA
EGYES SZÁM =
ÁRA 60 FILLÉR

BARTA. E. 06.

☐ Legrégibb és legnagyobb üzlet
e szakban. ☐ Alapítva: 1878. ☐

PEJTSIK KÁROLY

☐ FÉNYKÉPÉSZETI CZIKKEK SZAKÜZLETE ☐

IV., Városház-utca 1 BUDAPEST Kossuth Lajos-utca 1

(Standard-palota)

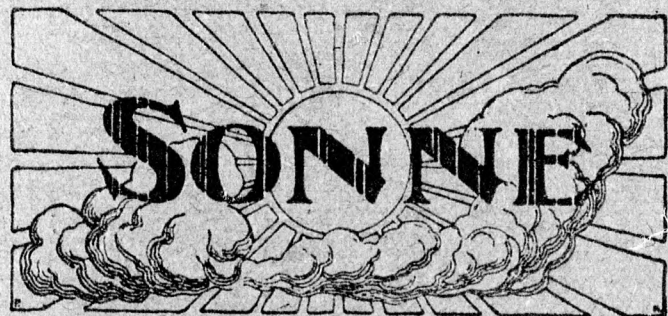
Ajánlja:
minden
a fényképe-
szeti szak-
mába vágó
készülékeit
és czikkeit
jutányos
árban.

alatt
műterem
kizárólag
amatör-
célokra.

☐ ☐ ☐ ☐

Felvilágosítás
és képes nagy
árjegyzék ☐ ☐
☐ ☐ kívánatra
a legnagyobb
készlettel.

KÉPES
SZÓRAKOZTATÓ
AMATÖRFÉNYKÉPEZÉSI
FOLYÓIRAT
Berlin—Welmersdorf.

Minden 14 napban megjelenik egy füzet.
☞ Minden füzet csak 20 Pfennig. ☞

☐ 4000 márkán felül kitűzött ☐
~~~~ díjak. ~~~~

Minden füzet önmagában lezárt egész!
Rövid általánosan érthető cikkek! ☞
Számos jó fénykép! ☞ Előfizethető
közvetlenül, vagy „Az Amatőr” útján.

Polygraphisches Institut A.-G.

==== Zürich, Schweiz ====

készít művészi kivitelű nyomtatványokat
minden fotomechanikai eljárás szerint:

fénynyomatot, háromszín-nyomatot, cin-
kografiát, litografiát, könyynyomást, stb.

üzleti kártyákat, prospektusokat, árjegy-
zékeket, hirdetések, levelezőlapokat,
plakátokat, stb. = Költségvetés ingyen

A „Bulletin Photoglob” kiadóhivatala

= Gazdagon illusztrált amatőrfényképezési folyóirat =

Évente 12 füzet = Alakja 24×32 cm.
==== Legelőkelőbb kivitel ====

Előfizetési ára évente Schweizban frc.
6.50, külföldön Mk. 6.50, portóval együtt

Mutatványszám, e hirdetésre való hivatkozás esetén, ingyen.

Megrendelhető minden könyvkereskedés-
ben vagy közvetlenül a kiadóhivatalnál:

Polygraphisches Institut A.-G.

grafikai müintézet ♡ ♡ ♡ ZÜRICH,
SCHWEIZ

◆◆◆◆ Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni ◆◆◆◆

N. P. G. Celloidin-papirost

fényeset és fénytelen, a megszokott mére-
tekben hozunk mostanában forgalomba.

N. P. G. Celloidin-papirunkat

a legfinom. francia nyerspapiron, kifogás-
talan, egyenletes minőségben állítjuk elő.

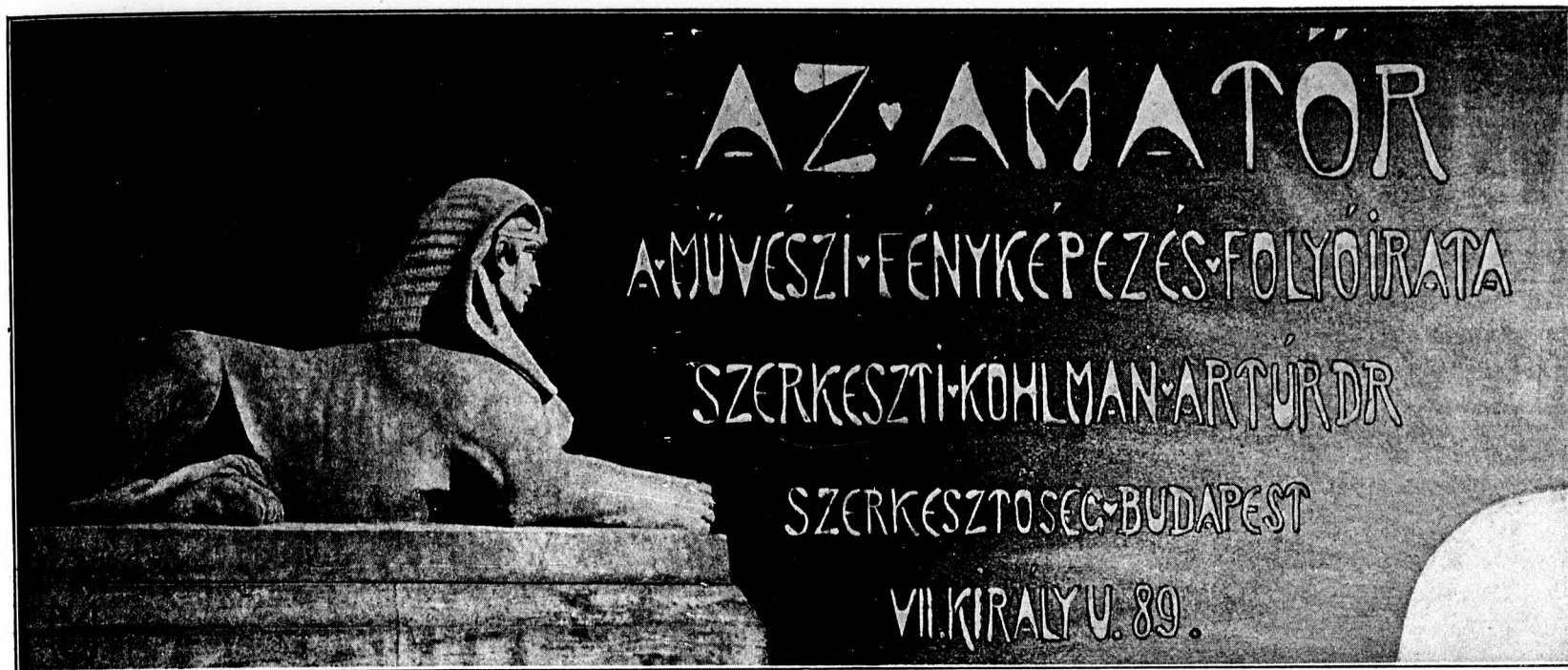
**Gyors szineződés, gyönyörű részletrajz,
===== magasfeku fehérek a fényekben. =====**

A legjelesebb szakkörök lehető legkedvezőbb
szakvéleményeinek máris birtokában vagyunk.

Neue
Photographische Gesellschaft
Akt.-Ges.
Steglitz-Berlin.

***** Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni *****

III A MAGYAR AMATŐRÖK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK III
 HIVATALOS KÖZLÖNYE

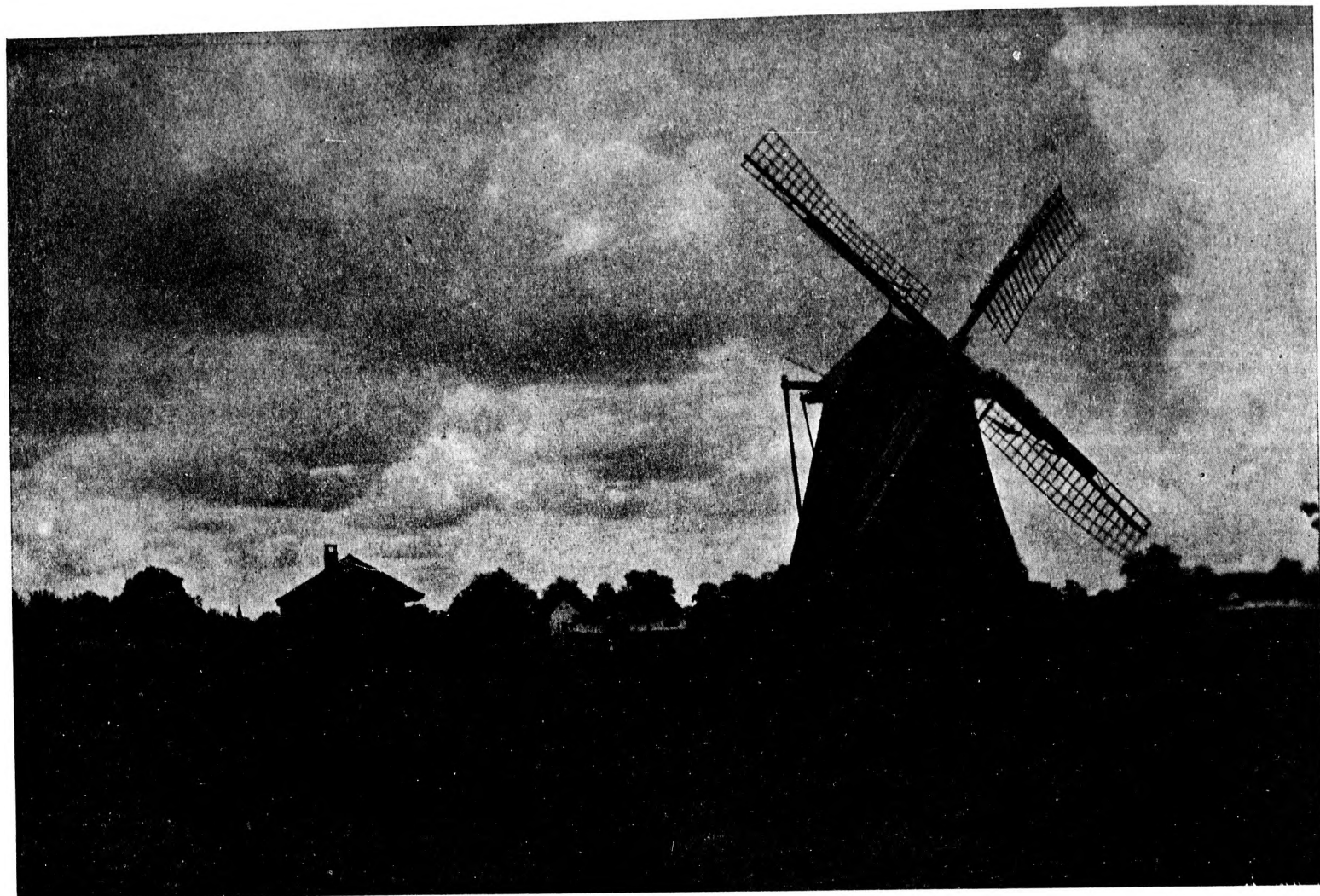
A fényképezés esztétikája.

Irta: KOHLMAN ARTUR DR.

Helyes valór és fényértékek.

Az előző e cím alatt megjelent cikkekben részben általánosan már kifejtettük azokat a sajátos kellékeket, melyek a *monochrom* fényképezést is művészi becsüvé tehetik. Ilyenek a téma művészi voltán, a helyes beállításon, az összhangon, az egységen, szóval a képnek művészi tartalmán kívül még a valöröknek, vagyis a tónusoknak és fényértékeknek *természetes* visszaadása.

A művész-fényképezőnek ugyanis egyik legfontosabb feladata, hogy a látottat saját egyéniségén keresztül ugyan, de mégis akként adja vissza, miként azt a valóságban tényleg látta. Ez ugyan elsősorban feltételezné a természetes színek visszaadását, ami azonban dacára az évek hosszú sora óta folytatott tudományos és gyakorlati kísérletezéseknek, bizony még manapság nem áll módjában. Mert a ma dívó színes fényképezési eljárások közül az N. P. G. háromszínű pigment-fóliákkal ugyan történik már közeledés a természetes színekhez, ámde viszont az ily három különböző színű celluloid lap összeillesztéséből előálló kép éppen a képet hordozó felület anyagánál fogva művészi szempontból még akkor sem mondható, ha a színek a természeteseket megközelítik. Ez eljárás tehát egyelőre — amíg az individualis felfogású technikának több teret nem enged, — érdekes kísérlet marad, melylyel azonban minden magasabb célú amatőrnek foglalkozni már művészeti tanulmány szempontjából is érdemes. Jobban elégíti ki a művészeti igényeket a háromszínű gumminyomás, habár a *természetes* színeknek még csak megközelítése is — főleg arcképeknél — alig néhány legelsőbrangú külföldi művésznek sikerült. Ugy az

SZÉLMALOM

Gecsy Gyula százados, Nagykikinda

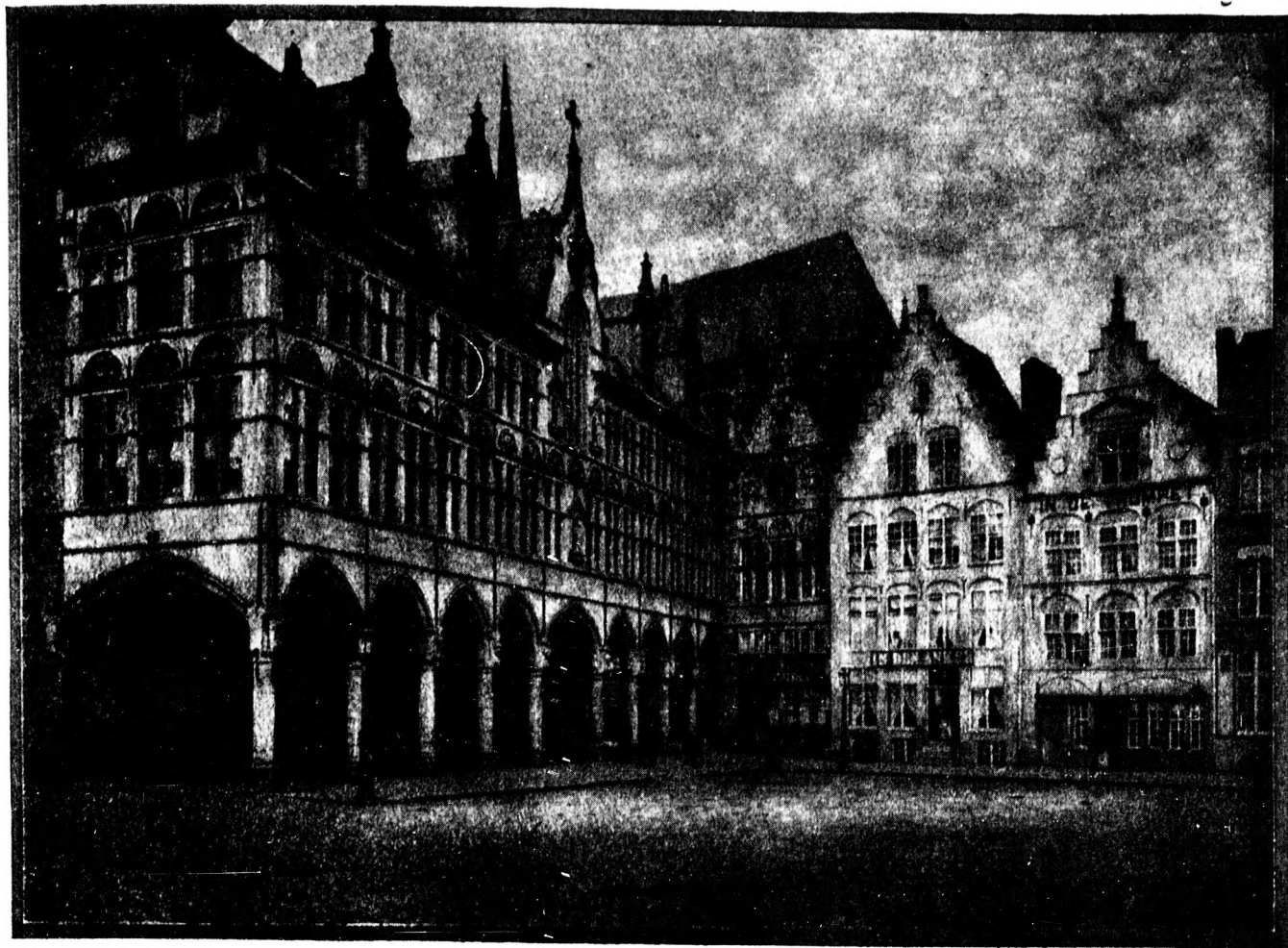
előbbi, mint ez utóbbi eljárás igen sok fáradsággal, vesződséggel jár és a művész tehetségén kívül a véletlen is nagymértékben befolyásolja az eredményt.

Ha már most a színektől eltekintünk, akkor a legelső, amire rövidebb-hosszabb gyakorlat után reájövünk az, hogy az összes fényértékek *helyes* és teljes visszaadása csupán csak *szórt fény mellett lehetséges*. Ellenben a teljes napfény megvilágította, vagy pedig különösen az oly tárgyaknál, melyek maguk is fényt sugároznak ki, ez úgyszólván teljesen lehetetlen.

Mert vajjon áll-e a tiszta fehér papirosnál világosabb tónus rendelkezésünkre, akár a legnagyobb fények és viszont a tiszta feketénél sötétebb a legmélyebb árnyékok visszaadására? Már pedig a napsütötte fal világosabb a legvakítóbb fehérségű tisztán maradt papirlapnál — az árnyékban nézve azt.

A művész-fényképező tehát arra törekedjék, hogy — miként a *rajzó*-művész a fényértékeket a rendelkezésére álló, bár csekélyebb terjedelmű tónus-skálában is akként ossza be, hogy azok természetesen hassanak. Ha tehát a legnagyobb fényt alacsonyabbfokú kisebb fényértékkel fejezhetjük csak ki, akkor ebben az arányban kell *lefokozni* a többi fényeket is.

És vajjon ez elsőrendű művészeti szabálylyal szemben vajjon mit mutatnak főleg a kezdőknek, de az ú. n. „jó amatőrök“-nek képei is? Azok a többnyire kápráztató nyári napfényben felvett „hajszal-éles“ fényképek, melyek sajnos, még ma is az amatőr-fényképezők legtöbbszörének legmagasabb ambícióját képezik. Éppen e szabálynak ellenkezőjét: a leghelytelenebb, legtermészetellenesebb és

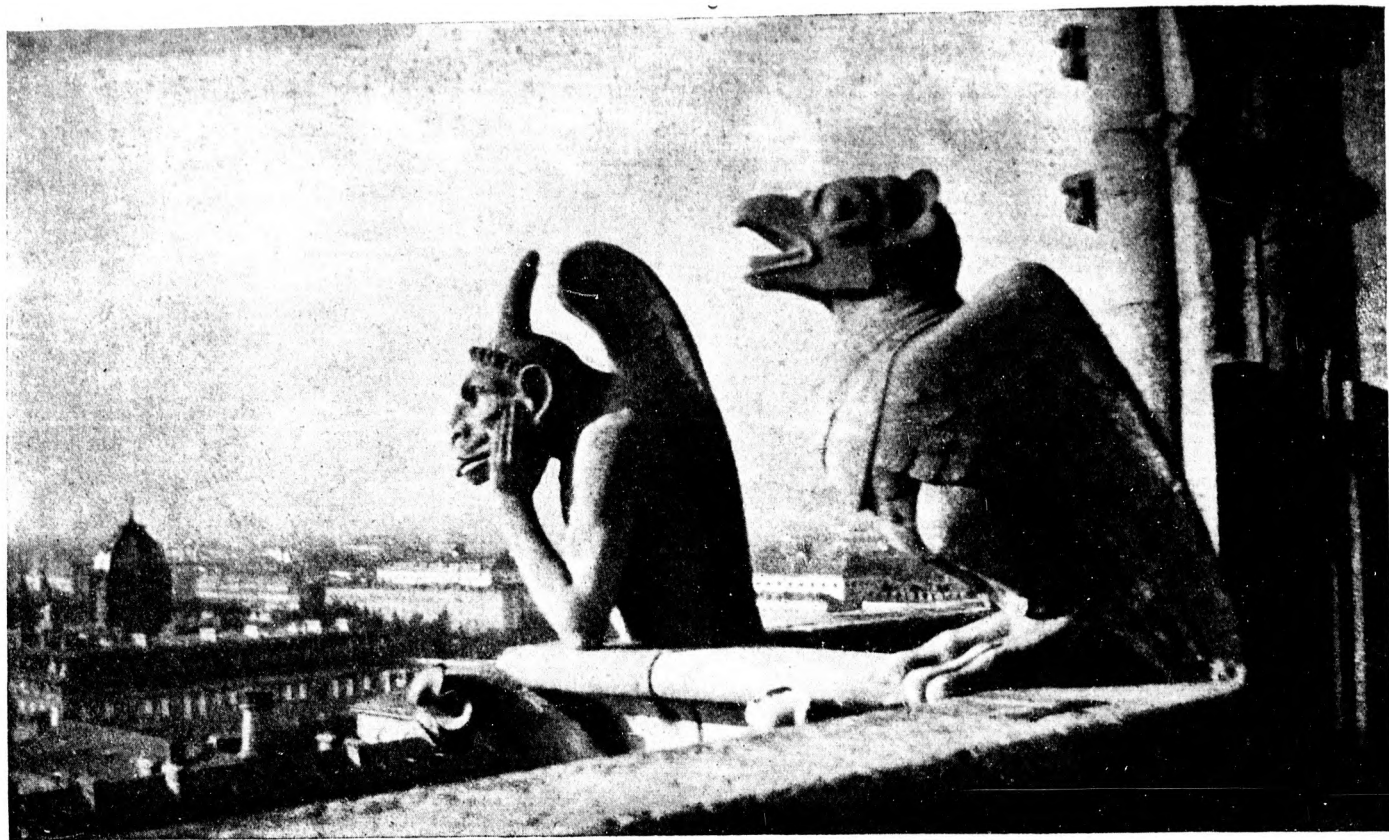
A VÁROSHÁZA
James Gate, London

minden művészi ízlésű ember szemét bántó *árnyalathiányt*. És pedig vagy teljesen hiányzik a legcsekélyebb árnyalat is a magas fényekből, vagy ha ezek némileg is csak helyesen árnyaltak, utána a középtónusok egész skálája helyett *valamennyi* árnyék egyformán szurokfekete. Mindezt pedig annak dacára, hogy a lemezben az összes fényértékek talán helyesen is vannak meg, ámde míg a másolásnál a fényekben csak némi árnyalatot is kapunk, az árnyok mind túlmásolódnak „elégnek“.

Az ily negativeknek a másolásra való alkalmassá tétele céljából a gyengítésnek ahhoz a módjához fordulunk (ammoniumpersulfat), mely az árnyékokat nem bántva, csupán a legmagasabb fényeket támadja meg és gyengíti le. Ilymódon tehát lehetővé teszi, hogy a fények árnyékoltsága mellett az árnyékok se égjenek el.

Gyakran azonban ez az eljárás sem vezet a kellő eredményre és könnyen megeshetik az is, hogy a legyengítendő fényeket oly nagy mértékben gyengítettük le, hogy azok a negatíven még a féltónusoknál is világosabbakká lesznek.

Készítsünk tehát lehetőleg oly lemezt, mely minden egyéb segítőeszköz nélkül is helyesen adja vissza a másolaton a fényértékeket s ezt akkor érjük el, ha a lemezt helyesen világítjuk és már az előhívás alkalmával *lágú* karaktert adunk neki. A különböző előhívók közül különösen kettő ad lágú negativeket. Az edinol és a pyrogallol. Az előbbit főleg táj, az utóbbit pedig arcképeknél használtuk ily eredménnyel. Mindkettőnél, ha a lemezt előzetesen 4—5 percig vízbe áztatjuk, vagy erősen higítjuk az előhívó oldatot, a szokottnál is lágúbb, tehát igazabb negatívot készíthetünk.

ARKITEKTONIKUS MOTIVUM A PÁRISI NOTRE-DAME TEMPLOMON

R. Demachy, Páris

A fényértékek helyes visszaadása azonban még nem elegendő annak a harmoniának a megteremtésére, melyet hogy képünkbe hozzunk, művészi célunk kell hogy legyen. A színek helyett tehát a *színek helyes tónusértékeit, vagyis megfelelő árnyalatait* visszük bele a képbe.

Azonban köztudomású dolgot ismétlünk csupán, mikor megemlítjük, hogy a színek az emberi szemre és az érzékeny lemezre nem egyformán hatnak. A szem pl. a sárgát a fehér után a legvilágosabb színnek látja, a sötétkéket és ibolyát pedig sötétnek. A lemezre pedig e színek éppen fordítva hatnak. A sárga vagy vörös iránt a közönséges lemez sokkal kevésbé érzékeny, mint a kék vagy ibolya iránt. A pozitív képen tehát ott, ahol szemünk világosat látott esetleg sötét tónust kapunk és fordítva. A művész-amatőr tehát ilyenkor, mikor ily színek, vagy a sokszínűség tárul szeme elé, sohasem használ közönséges lemezt, hanem színérzékeny (ortochromatikus) lemezre készíti el a felvételt. De még ezekkel sem sikerül mindig a valóságnak megfelelő árnyalatokat elérnie, mert az ortochromatikus lemezek, többnyire csak egy-két szín iránt érzékenyek. Hogy tehát a tónus-értékek teljesen helyesek legyenek e képen, *színszűrőket* fog alkalmazni. E színszűrők azonban nem teszik feleslegessé a színérzékeny lemezek használatát, hanem csupán azokkal együttesen használva adnak a természetes színeknek megfelelő színértékeket.

Röviden összefoglalva tehát az elmondottakat, a következő szabályok állíthatók fel.

Helyes fényértékek elérése céljából lehetőleg *szórt fény*nél fényképezzünk. Pl. tájképet, ha a napot felhő takarja, arcképet, műteremben vagy jó világítású szobában.

A lemezt lehetőség szerint *lágyan* hívjuk elő. Ha pedig ez bármi oknál fogva nem lehetséges a túlfödött részek legyengítésével tegyük harmonikussá.

Helyes színértékeket csupán *színérzékeny lemezekkel* érhetünk el. Sokszínű tárgynál pedig a színérzékeny lemezekon kívül még *színszűrőket* is alkalmazzunk. □ □

SIESTA

A M. A. O. Sz. első házi kiállításából

Kohlman Artúr dr., Budapest

Impressziók a Magyar Amatőrök Országos Szövetségének első házi kiállításáról.

BUDAPEST, 1906 június hó.

A régiék.

Égész művészi mivoltában, meglepő inven-
ciójának és finomult felfogásának teknikai
készségének és kitűnő ízlésének gazdagságában
egész kis gyűjtemény elsőrangú foto-mű-
alkotással bontakozott ki előttünk *Simkó* József
fiumei amatőrtársunk. Nem tudjuk, hogy mit
dicsérjünk jobban nála, a természet ismerőjének
hangulat-megérzését, avagy azt a kifejtett képes-
séget, melylyel e hangulatokat kifejezi. Tekni-
kájának sok-sok finomságát, vagy pedig képeinek
— bár kissé merészen, de a legtöbb esetben
helyesen választott — színes tónusait-e? Akár
ezt, vagy azt, egyet feltétlenül kiemelendőnek
tartunk s ez *Simkó*nak teljes *eredetisége*. Az ő
fényképei — melyeknek egyike-másika már
nem is képszerű, de egy-egy *festménynek* is
bátran tekinthető — olyannyira magukon

viselik szerzőjük egyéniségét, hogy a csak
kissé gyakorlott szem sok száz kép között
is könnyen megtalálja őket. És ha *Simkó*
mester további fejlődése elé — mert még fej-
lődni is fog — a legszebb reményekkel tekin-
tünk is, kívánatosnak tartjuk, hogy e fejlődé-
sében a teljes kiforrásig és azontúl is eredeti-
ségét megőrizze. A tárlat összes képei közül
is kiválik, az „Utolsó napsugár“ c. képe.
„Bárányok“, „Libák“, „Őszi alkonyat“, „Alkony
a tengeren“, „Kőrösparti legelő“, „Tavaszi nap-
lemente“ és más szebbnél-szebb hangulatos
tájképe méltóan foglal helyett *Simkó* mester
kollekciónak. Képeinek technikája többnyire a
kétszínű pigmentnyomás, melynél a pigmentkép
színes alappapírja adja meg a második színt.
De elsőrangúak durva chlorezüst-papírra másolt
életlen nagyításai is, melyeknek távlati szép-
ségét éppen ez az élettenség adja meg. Ezeknek
vöröses-barna meleg tónusa még csak fokozza
azt a hatást, melyet a szerző e képeinek lágy-
ságával és fényeffektusaival ér el. Naplementéi,

Tóth Ignác,
BudapestHAVAS TÁJ
A M. A. O. Sz. első házi kiállításából

tengeralkonyatai pedig színeikkel és fényhatásaikkal, felhőzetükkel és a víztükörnek csillogásával megkapóan hangulatosak.

Révész Zoltánban sokoldalúságán kívül még rendkívüli produktivitását is alkalmunk volt csodálni abban a 40—50 képet magában foglaló gyűjteményben, mely egy egész falat töltött be és amelynek egyedüli szerzője Révész mester. Nincs az a műfaj a fényképezés széles birodalmában, melylyel e szerző meg nem próbálkozott volna. És hogy sikeresen, az azt bizonyítja, hogy sokoldalúsága dacára is markáns egyéniség. Legerősebb azonban a figurális tárgyú képeiben, arcképtanulmányaiban, kompozícióiban és zsánereiben. És ez volna Révész Zoltánnak működési tere is. És ha már sokoldalú tárgyainak megválasztásában, még inkább az a képek technikai kivitele tekin-

tetében. A chlor, chlorbrom, bróm, színezett bróm, pigment- és gumminyomású képek váltják fel egymást e gyűjteményben, melynél érdekesebb már csak azért is kevés kerül kiállításokon közszemlére, mert benne Révész mester *egész fejlődését* látjuk. Természetes tehát, hogy a kollekción oly képeket is tartalmaz, melyek Révész erős egyéniségének és mai színvonalának már nem felelnek meg teljesen és ezért mai tudásának értékelését a kevésbé beavatott szemlélőnek feltétlenül megnehezítették. Ámde a kiállítás mai jellege mellett egy jeles szerző fejlődésének e demonstrálása nemcsak érdekes, de felette tanulságos is. A sok kép között legjobban tetszettek nekünk és legkvalitásosabbaknak tartjuk a „Nyomor Madonnája” c. mély érzéssel és nagy tudással erőteljesen megkoncipiált tanulmányát, a „Keleti szépség” c. kitűnő arcképtanulmányt, „Tavaszi” c. (erdei réten virágot szedő női alak) zsánerjét, szépen világított arcképeit és egy patakparti őszi hangulatot. Nem hallgathatunk azonban el egy oly

b. Hüvös
Iván,
Budapest

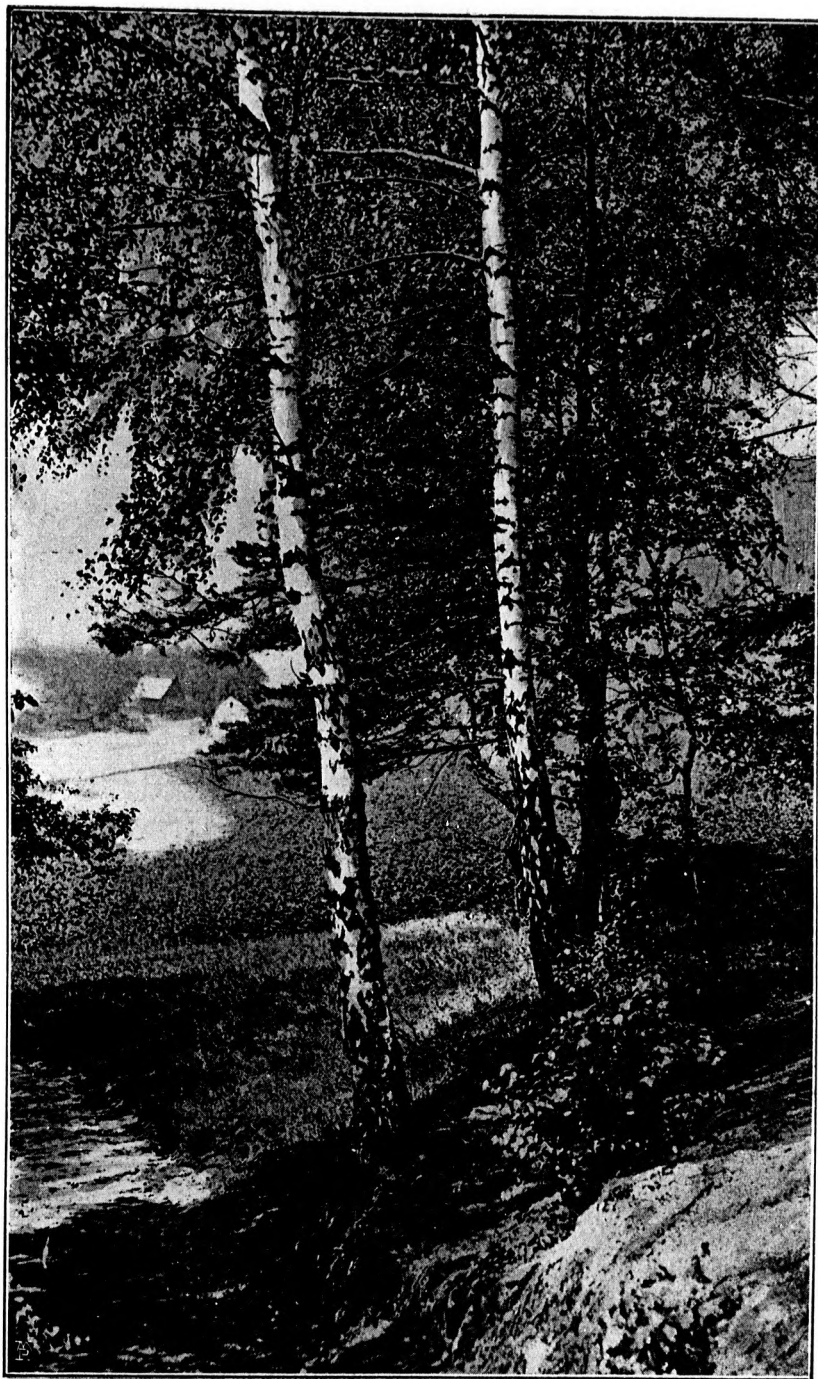
CIGÁNYLEÁNY (A M. A. O. Sz. első házi kiállításából)

körülményt, mely a szerző teljes erejében való bemutatkozásának egyenesen akadálya volt s ez a szerző egyik erénye: — óriási produktivitása. Révész Zoltán aránylag igen rövid idő alatt oly sok kisebb-nagyobb szabású képet produkált, hogy egy-egy képe befejezett technikájának elérésére már úgylátszik nem maradt ideje. Bizonyos lázas, ideges türelmetlenség látszik végighúzódnia e szép kollekción. Mintha az ambiciózus és nagytehetségű szerzőt — még egyik képén dolgozva — minduntalan újabb témák izgatták volna. És ezért Révész mester teljes mivoltában csak akkor fog kibontakozni, ha egy-egy képének teljes befejezéséhez türelme is lesz.

Janovitz Emilnél szívesen vennők azt, amit Révésznel kissé sokaltunk: *többet a jóból*. Az a két finomságaiban angol metszetekkel vetekedő, szép hideg-szürke tónusú sárgás alapú brómnagyítás, melyet e kitűnő szerző kiállított, ugyancsak kívánatosná tennék, hogy ezeket most már mások is kövessék, mert ezekkel a szerző ugyan szép sikert ért el, ámde egész mult, jelen és jövőbeli alkotásoknak e két képben kimerülnie nem szabad. Mert ellenkező esetben könnyen keletkezhetnék az a nézet, hogy e két szép alkotásban a véletlen jószerencsének oly nagy szerepe volt, amilyenek megisméltődésében szerzőjük sem bízik.

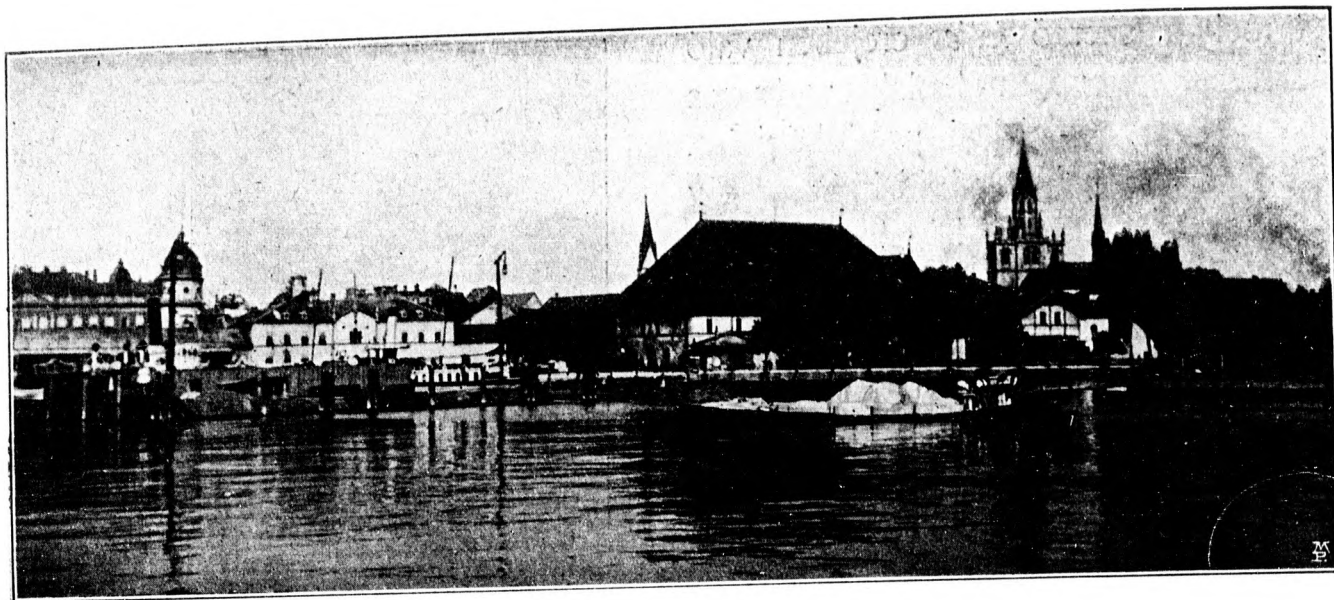
Kankovszky Ervinre is teljesen reáillenék az előbbi szerzőről elmondottak. „Kovács“ és „Részlet Veneziából“ c. brómezüst-nagyításai igazán jó dolgok, ámde szeretnénk alkalomadtán ezeken kívül *újabb* hasonló, vagy még jobb képeket is látni tőle is. S ily alkalmúl a szövetség őszi országos kiállítása kínálkozik.

Laczkovich Gyula dr. (Temesvár) képeit is már több kiállításon láttuk. A „Friss Ujság“, „Erdei kút“ és „Palánk mellett“ sikerült ezüst-nagyítások is arra a feltevésre készítettek, hogy szerzőjük, ha a fővárosban élne és a kiállításokat látogathatná, ezek hatása alatt igen jelentékeny alkotásokkal gazdagítaná a hazai művészi fényképezést. Ezt a hiányt volnának hivatva pótolni az országos vándor-kiállítások.

FATANULMÁNY
Otto Mittelmer, Bodenbach

Novomeszky Imre (Fehértemplom) neve a vidéki kitűnőségek között is előkelő helyet foglal el. Miként Simkónak, úgy neki is a tájképezés a valódi működési tere. „Csordakút télen“, „Június“, „Tóparton“, „Télvíz“ és mások igen szép, tiszta brómnagyítások, melyeknek jól megválasztott tárgyai a szerző kezében művészi értékeket nyertek. E képek már ismételtelen méltattuk e lap hasábjain és ezért ezt ezuttal bátran mellőzhetőnek véljük. Ámde — miként a többi *régi*ek-től — újat óhajtunk az eddigi kiváló művek mellé e jeles szerzőtől is.

KONSTANZ
Rudolf Tirol, Wien

Nehéz, talán a legnehezebb elfogulatlanul írunk *Kohlman* Artúr dr. képeiről, aki egyúttal e lapnak szerkesztője is. A szakfényképészek hivatalos lapja, elmondván róla abban a bizonyos kanál vízben sok rosszat és kevés jót, azt alább szóról-szóra átveszszük:

„... A többi kiállítóról már csak bizonyos rezervával tehetünk említést, mert ha van is egy képük a kiállítottak között, amely elfogadható, a többi ennek az egynek a hatását is lerontja, mert a szemlélő föltétlenül azt az impressziót nyeri, hogy az az „egy“ jó kép csak a puszta véletlenség szüleménye. Ezek közé tartozik például dr. Kohlman Arthur, aki azok közül a művészies érzésű emberek közül való, akik agyukban ki tudnak ugyan dolgozni a legapróbb részletekig egy művészies, költői alkotást, de mikor annak megtestesítéséhez fognak, akkor egy elfelejtett részlet az egész alkotást tönkreteszi. Ennek igazságát igazolja „Merengés“ c. képe, amely poétikus alkotás akarna lenni, de elrendezésének tökéletlensége, valamint a gyöngye technikai kivitel elrontják az egészet. „Uj Madonna“ c. képe már jobb volna, ha nem lenne annyira erőtlen. „Vázlatfej“-e még a legjobb alkotása a kiállítottak között...”

Ugylátszik e kritikával laptársunk azoknak óhajtott kedveskedni, akiknek *Kohlman* Artur dr. utóbbi működése nem éppen kedves. És mikor szóról-szóra adjuk e hozzánk közelálló kiállítóról írt „barátságosan jóindulatú“ kritikát, reméljük, hogy senki sem veti szemünkre, hogy elfogult kritikus —

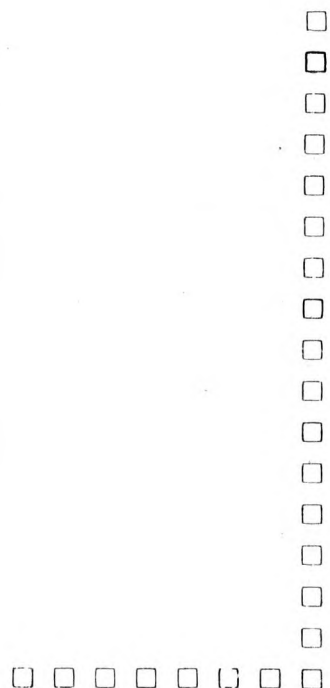
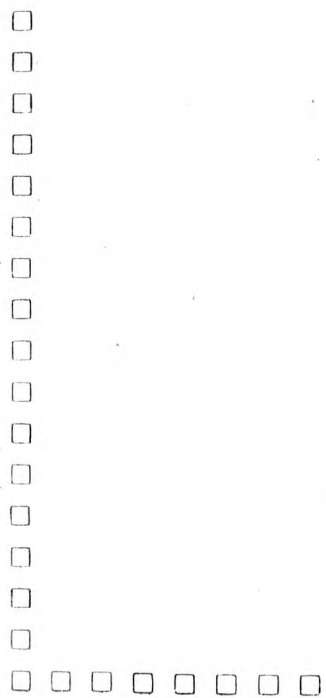
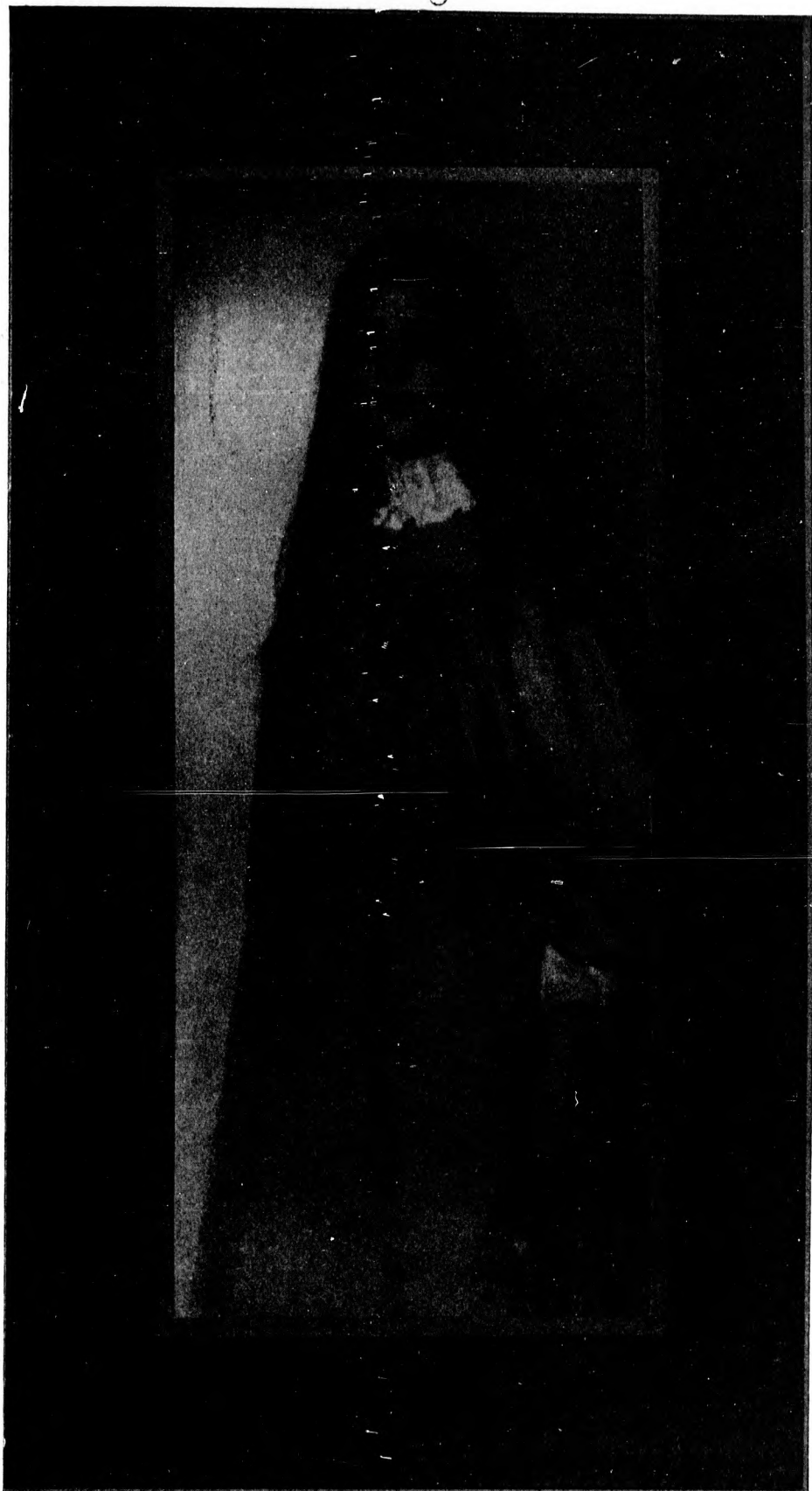
Mario.

A pigmentpapiros kezeléséről.

Irta: PUSZTAY MIKLÓS.

Amatőr fényképezőink közül mindtöbben foglalkoznak azzal a már fejlettebb szak tudást igénylő és a közönséges chlorezüst vagy brómezüst eljárásnál fáradságosabb, de vég-eredményében is művészebb eljárással, mely pigmentnyomás neve alatt ismeretes. Minthogy e lap hasábjain (az előző évfolyamokban) mások már ismertették a pigment eljárás alapelveit, ezekre ezuttal nem terjeszkedem ki, hanem feltételezve, hogy az olvasó azokat a már olvasottak alapján ismeri, néhány — ez eljárásnál — legsűrűbben előforduló nehézségre, illetve mizeriára óhajtok reámutatni. Együttal azonban rövid útmutatásokat adván ezeknek miként való elkerülésére, azt hiszem, soraim jó szolgálatokat tesznek azon amatőrtársaimnak, akik a pigmentnyomással már régebben foglalkoznak és bátorságot öntenek azokba is, akiket e szép és artisztikus eljárás alkalmazásától éppen ezek — a sikeres eredményt igen gyakran veszélyeztető — mizeriák riasztanak vissza.

Hogy az eljárás kezdetén kezdjem, igen kellemetlen például már az, hogy a papiros az érzékenyítés előtt és annak utána hengeredik

TANULMÁNY
Will Cadhy, Langton

és ezért nem fekszik ki jól a tálcában, az érzékenyítésére szolgáló káliumbichromat-oldatban, sem pedig megszáradása után — összehengeredvén teljesen — a másolásnál, amikor is csak a legnagyobb feszítő erejű rúgókkal vagyunk képesek e nehézséget leküzdeni.

A káliumbrichromat-oldat bizonyos mértékben mérges lévén, ártalmassá is válhatik, ha pl. észre nem vett nyílt sebbel nyúlunk beléje és huzamosabb ideig dolgozunk benne.

Ugy az érzékenyítő fürdőből, mint az előhívás után a vízből kivett és száradásra fel-

□
□
□

VELENCEI ÉJSZAKA

Friedländer Imre, Budapest

□
□
□

□
□
□
□

□
□
□
□

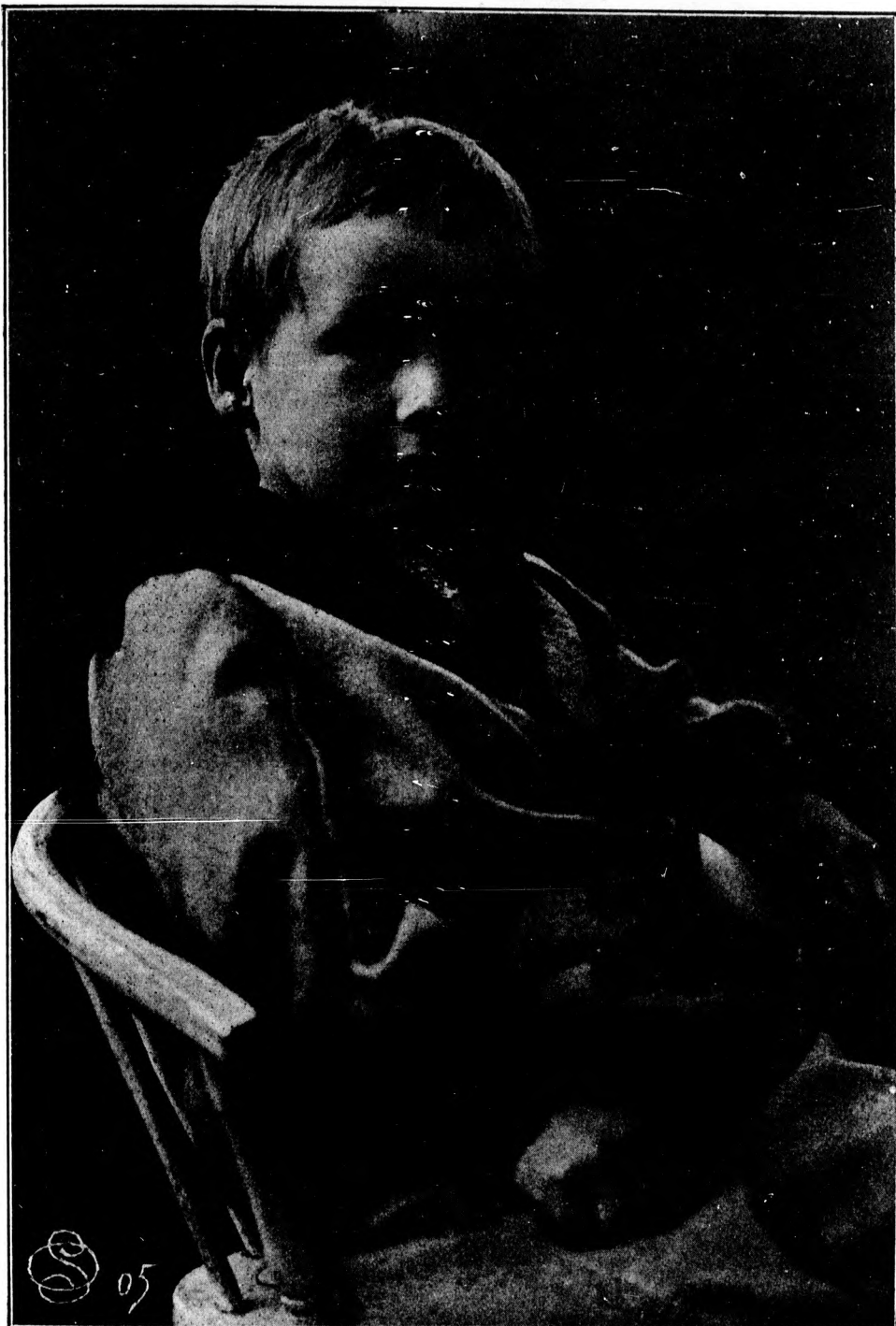
akasztott nagyobb papirlapokon ráncok képződnek. E bajnak kikerülésére alkalmazott üveglapra való felszorítás egyrészt az üveglapnak abszolút tisztaságát kívánja meg, másrészt pedig ha síkfelületű képeket eredményez is, ezeknek tükörfénye — sőt e tükörfelületnek itt-ott kis homályos foltokkal való megszakítása — nem felel meg a pigmenttechnikájú képek teljesen sajátos bágyadt fényű karakterének. Ha pedig a papírost köröskörül nagyobbra vágjuk, mint amilyen a kívánt képméret, az ily nagyobb lapoknak *közepé* ugyan teljesen sík, ámde ezt csupán anyagpazarlás árán értük el. Minthogy azonban éppen a pigmentképek előhívásánál a képréteg a legkisebb érintésre is könnyen válik le, ennél fogva ily szegélyhagyás mégis célszerű, mert ujjunkkal a képet meg nem sértjük. Ha tehát pl.: 13×18 cm. nagyságú képet óhajtunk készíteni, vágjuk az érzékenyítendő papírost körülbelül 16×21 cm. nagyságúra. Az érzékenyítésnél nagyon ajánlatos oly papírmasé tálát használni, melynek feneké legalább valamivel nagyobb, mint a preparálandó papíros, így pl. az adott esetben 18×24 cm. méretűt. Az érzékenyítendő papírost négy sarkán a Kodak tg. gyártotta kis üvegtűk segítségével erősítjük az üvegtálca fenekéhez és csak ezután öntjük a tálca mérete által megkívánt (itt tehát kb. 300 kcm.) mennyiségű kaliumbichromatoldatot a kifeszített papirlapra és a tálát him-

báljuk. Ily módon tehát könnyű szerrel kerüljük el, úgy a preparálandó papíros göngyölődését, mint ujjainknak mérges folyadékba való hosszas mártogatását. A kifeszített papíros lassankint u. i. sík helyzetet igyekszik elfoglalni, amit azon észlelhetünk, hogy a tűk körül kis ráncokat vet, kitágulván pedig egyik-másik tűt helyéből ki is mozdítja. Ekkor a többi tű is kivehető, mert a papíros már szabadon is teljesen sík helyzetet foglal el. A papírost ezután egy kis csipesz segítségével óvatosan kiemeljük és ha a papíros hátlapján fehér felületet nem látunk már, akkor az érzékenyítés befejeződött, a papirlap szárítható. Fehér foltokat a hátlapján legtöbbször akkor észlelhetünk, ha léghólyagok képződtek alatta. Ilyenkor rövid időre újra vízszatesszük a fürdőbe.

Az ekként preparált papírost alkohollal tisztára mosott homályos üvegre szorítjuk és a papír felülete annál kevésbé nyer tükörfényt, mennél durvább az üveglap szemcsézete. Ezen az üveglapon nem hagyjuk a képet teljesen megszáradni, hanem szikkadófélben leváltjuk róla és rétegoldallal felfelé síma puhafadeszkára (pl. rajzdeszkára) szögeljük. A rajzszögeknek, vagy tűknek sűrűn egymásmellett kell következniök és teljesen vagy legalább jó mélyen benyomandók, nehogy ráncok képződhessenek. De ne legyenek e tűk a papír széléhez sem közel, mert a száradás összehúzó folyamata

□ □ □ □ □ □ □
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □

FIU ARCKÉP

□ □ □ □ □ □ □
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □

Oscar Söldtner, Riga

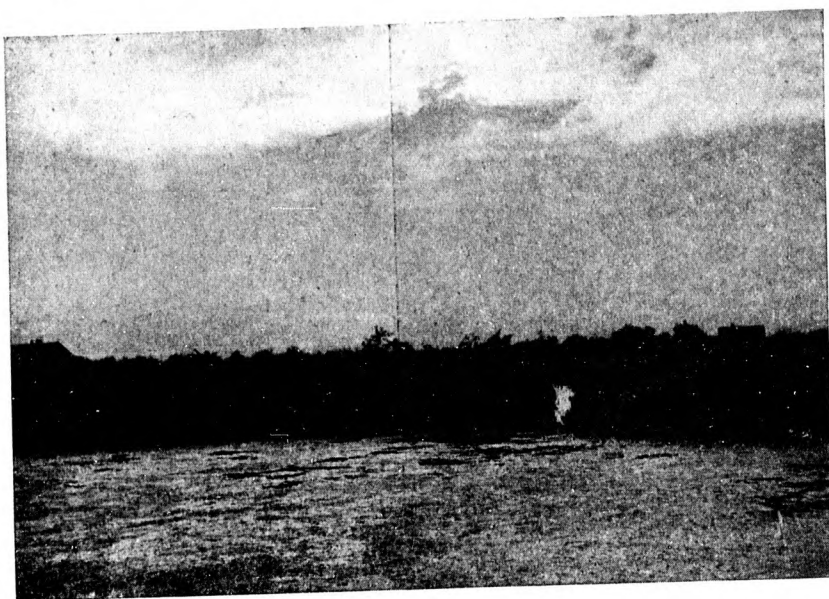
□
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □ □ □ □ □ □ □

□
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □ □ □ □ □ □ □

alatt a szélek kiszakadozhatnak s a papiros szabaddá válván összehengeredik, vagy hullámossá válik. Teljes száradás után a papirost csak *közvetlenül használat előtt* vegyük le a rajztábláról. Ha a száradás túllassan történék — pl. télen vagy esős időben — mesterséges hőforrás pl. kandalló közelében siettethetjük e folyamatot.

A kész pigmentnyomat is ily módon szárítható.

Az érzékenyítendő pigmentpapirosnak túlságosan meleg helyiségben való tartása idézi elő leggyakrabban a felsorolt apró nehézségeket. A papiros túlságos szárazságából előálló ily merevségén úgy is segíthetünk, hogy az érzékenyítő fürdőbe néhány csepp 2—3%-os glycerint adunk. Hasonlóképpen tanácsos az átvitt képet is az átviteli papiros esetleges hengeredési készségének ellensúlyozására az utolsó kiáztatás után 5%-os glycerin-fürdőbe tenni.

□
□

A POSVÁNYTÓ
Geneszy Gyula százados, Nagy-Kikinda

□
□

A fotografálásról.

SZELES BÉLA sorozatos felolvasása.

VI.

Először veszünk azt, amire legelőször szükségünk van: fényforrásokat, a sötét kamarát, a gépet s a lemezt.

Fényforrások.

Fényforrásoknak nevezzük általában azon testeket, melyek sugarakat lövelnek ki és a tárgyakat, melyeket a sugarak érnek, megvilágítják.

A megvilágított testek egy-egy újabb fényforrást képeznek, a belőlük, illetve róluk jövő sugarak szemünkbe jutnak és így válnak láthatókká. Szemünk azonban nem más, mint egy fényképező gép lenszéje, összegyűjti a sugarakat és a lemezen, melynek itt az agyvelő felel meg, képpé alakítja. Ez történik, ha külön a bal-, külön a jobbszemmel nézzük és ugyanez, ha egyszerre mind a kettővel, csak hogy ez esetben az agyvelő a két szemlencse által adott képet egygyé formálja.

Működés tekintetében megegyeznek a szem és a fotografáló készülék, de annál eltérően viselkednek a fény fajtái iránt. A napfényről tudjuk, hogy az nem homogén fehér fény, hanem sugárnyaláb, vörös, sárga, zöld, kék és ibolya sugarakból alkotva. Ezek a levegőben minden irányban és egymás mellett haladnak s együttesen a fehér fény benyomását

adják, de különválaszthatjuk őket egy 3 oldalú üveghasábbal, az ú. n. fénytörő prizmaival. Erre ráesnek a napsugarak, megtöretnek, de a különböző színű (tehát a napfényben lévő vörös, sárga, zöld stb.) sugarak nem egyformán töretnek, hanem szétválnak és ha ernyőn felfogjuk őket, az ú. n. színeképet, spektrumot adják. Mindenki ismeri ezt, elmerengett róla vagy mellette a szivárvány mellett. A prizma feladatát, tehát a napfény felbontását ott az esőcseppecskék végzik. Mármostan: optikailag a vörös és sárga színek, kémiai hatásra az ibolya a leghatásosabbak.

A látás tisztán optikai művelet; a fotografálásban a lemezek a fény kémiai hatást idéz elő és minthogy ebből a szempontból a vörös úgyszólván teljesen hatástalan, a sárga és kék szintén kevés hatással bírnak, ezért használhatjuk előhívásnál; a fénynek ibolyaszínű része pedig reánk nézve a legfontosabb, mint kémiai leghatásosabb.

Az elmondottakból könnyen érthető, miért van az, hogy a vörös ruha a fényképen ugyanolyannak látszik, mint egy fekete ruha. Most már segítenek ezen is az ú. n. színérzékeny ortochromatikus lemezekkel:

Az emulzióba bizonyos festőanyagok (eosin-fajok) csekély mennyiségét teszik, akkor a lemez érzékeny lesz azon színek iránt is, melyeket az illető festőanyagok elnyelnek. Ha nem színérzékeny lemezzel dolgozunk, akkor a vörös-sárga színeknek megfelelően hosszabb ideig exponálunk, hogy ezek is hassanak némileg reá.

A fényforrás lehet természetes vagy mesterséges.

Természetes fényforrás a Nap. A legolcsóbb, legkényelmesebb, de számolnunk kell mindig avval, hogy rendkívül nagy mértékben befolyásolják egyes körülmények, mint a naptári idő, a napi időszak, a levegő víz-, portartalma, a felhőzet (napfűtött fehér felhők erősebbek, mint derült ég, szürke felhők ellenben 70—80%-kal csökkenthetik a fény chem. hatását).

Mesterséges fényforrások közül csak a magnésium, alumínium és az elektromos ívfényvilágítást említem.

Árnyékfénykép-felvételek.

A tusrajz-technikának ez a válfaja valószínűleg minden olvasó előtt ismeretes. Annál kevesebben ismerik azonban a sziluettfotografálás módját. Pedig ez is felette egyszerű. Két sötét szoba közötti ajtóban átlátszó szövet vagy másoló, illetve selyempapir-falat húzunk. Az egyik szobában a kamarát a kifeszített papírfalra irányítva, azt élesen beállítjuk. A másik szobában pedig bizonyos távolságban a papírfaltól égő gyertyát helyezünk az asztalra. A felveendő személyt már most *közvetlenül* e papírfal elé állítjuk úgy, hogy árnyéka e háttért képező világos fényernyőre essék. Együttal ügyelünk arra is, hogy az illető személy lemezünk keretén belül kellő helyen legyen. Ezután a gyertya lángjában egy kis magneziumport, illetve villanó- (pillanat) töltényt égetünk el. Ha a magnezium, illetve villanó-port több felvétel alkalmával mindenkor lemérjük és ez adatokat feljegyezzük, a lemezeket pedig keményre (erős előhívóban rövid ideig) hívjuk elő, akkor már rövid idő alatt is elérjük, hogy oly negatívot nyerünk, melyen koromfekete alapon egészen átlátszó és részleteket egyáltalán nem mutató alak van. Már most másoljuk e negatívot. Ez eljárás mellett tehát nem magát a személyt, hanem annak *árnyékát* fényképezzük le. Ha azonban a magneziumot túlságosan közel, vagy közelénel nagyobb mennyiségben égetjük el, akkor a kép alakjának szélső kontúrjai — a keletkező „félárnyékok” következtében — kevésbé élesen válnak el a fehér háttérről, ami a pozitív képen is bekövetkező, a kívánt hatást lerontja.

Hogy biztosan elérjük a kellő élességet, más elrendezés mellett is készíthetjük felvételünket.

Ez utóbbi eljárás szerint a személyt *ugyanabban* a szobában állítjuk a fényernyő elé, melyben fényképező készülékünket állítottuk volt fel. A kamarát ez esetben nem a papírfényernyőre, hanem a felveendő személy arc-

□ ANYA ÉS GYERMEKE □
□ Dr. Max Ritter von Scheuer, Wien □

élére (profil) állítjuk be. A gyertya a másik szobából *hátról* megvilágítja a papírfalat. A felvételnél, illetve expozíciónál a gyertya helyébe a magnezium lép. Minthogy pedig e második módszernél csupán az a lényeges, hogy az egész átlátszó papírfalat *egyenletesen* világítsuk meg, közelebb is jöhetünk e közfalhoz és ezáltal kevesebb villanó-porra van szükségünk. Igen jó villanó-porok az „Agfa” és Hauff-féle gyártmányok. Hogy a sziluet teljesen tiszta — a pozitíven tehát tiszta fehér alapon tiszta fekete — legyen, szükséges, hogy illetéktelen zavaró fény sehonnan ne essék a felveendő személyre, illetve annak teljesen sötét arcára, vagy alakjára.

Mindezt és sok más igen érdekes fényképezési szórakoztató-eljárást, valamint fényképtréfákat olvastunk utóbb a Gustav Schmidt kiadásában megjelent Parzer-Mühlbacher: „*Photographisches Unterhaltungsbuch*” c. kötetben. Ára fűzve 2 márka 60 Pfennig, kötve 4 márka 50 Pfennig.

Tömörkényi Sándor.

A MAGYAR AMATŐRÖK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

Hivatalos rész.

Jegyzőkönyvi kivonat a M. A. O. Sz. folyó év május hó 31-én tartott választmányi ülésről.

Dr. *Kosutány* Tamás elnök az ülést megnyitván, felhívja a főtitkárt, hogy terjessze elő az ülés tárgysorozatát.

Dr. *Kohlman* főtitkár jelenti, hogy az utolsó választmányi ülés óta ismét **12 új tag** jelentkezett felvételre. A választmány az összes jelentkezőket felveszi és felhívja a főtitkárt, hogy az új tagokat felvételükről értesítse.

Folytatólag beszámol az eddigi ideiglenes műterem bérletének megszűntéről és a Budapesten, *IV., Városház-utca 3. sz. ház, IV. és V. emeletén* a szövetség részére épült új és *végleges* egyesületi helyiségek és műterem kibérléséről. E helyiségekbe a szövetség még ez év *augusztus hó 1-én* költözik be. A választmány e jelentést is tudomásul veszi.

Az egyesületi pénztár állásáról a távollevő pénztáros megbízásából is jelentést tesz és előadja a pénztárosnak azon kérelmét, hogy egyéb igen nagyfokú elfoglaltságára való tekintettel a választmány tagjainak sorából ideiglenes helyettesítésével valakit megbízzon. A pénztárosnak e kérelmét a választmány — méltányolva a felhozott okokat — akként intézi el, hogy *Szödényi Nagy* Béla választmányi tagot a pénztáros helyettesítésére kéri fel. *Szödényi Nagy* Béla a választmány kivánságának engedve, a megbízást elfogadja. A hátralékos tagdíjak tehát további intézkedésig ezentúl *Szödényi Nagy* Béla h. pénztáros címére küldendők.

A helyettes-pénztárnok indítványára ezután elhatározza a választmány, hogy a vidéki tagoknak a tagdíj lefizetését megkönnyítendő és az e körüli sok levelezést kikerülendő, *a vidéki tagok tagsági díját a jövő évnegyedtől*, tehát f. év július 1-től kezdődőleg *postai megbízás* útján szedi be.

A kiállításokat rendező bizottság nevében a főtitkár bejelenti a szövetségnek a *berlini* nemzetközi kiállításon való részvételét és hogy e kiállításra a zsűri körülbelül 40 képet talált kiküldésre alkalmasnak. Végül pedig, hogy e kollekciót e hó 8-án indítja Berlinbe a rendező bizottság.

A bezárult házi kiállításnak egyik eredményéről számolván be, jelenti, hogy a több kiállító képei közül egy-kettőt a szövetség új egyesületi *helyiségeinek díszítésére* vagy eladás esetén a kiállítási költség-alap javára a szövetségnek *ajándékol* fel-

ajánlotta. A választmány *köszönettel* fogadja lelkes tagjainak e szép ajándékát.

Az új egyesületi helyiségek berendezésének előteremtésére már régebben úgy határozott a választmány, hogy — tőke felett egyelőre nem rendelkezvén — e célból tagjaihoz fordul kamatmentes kölcsönért. E kölcsön fedezésére *25 koronás* és pedig *havi 5 koronás részletekben befizethető részjegyeket* bocsát ki és azokból — mihelyt vagyoni felesleg áll elő — *évenként* egyszer bizonyos részjegyet ki-sorsol, a nyújtott kölcsönt tehát lassanként visszafizeti. Ennek előrebocsátása mellett jelenti a főtitkár, hogy a fővárosi tagok *már eddig* is szép számmal jegyeztek ily részjegyeket és indítványozza, hogy a választmány hívja fel újból úgy a fővárosi, mint a vidéki tagoknak figyelmét e kölcsönre, amely a tágas új egyesületi helyiségeknek lakályossá és kényelmessé tételét célozza. A választmány úgy határoz, hogy e felhívást a jelen ülésről a szövetség hivatalos lapjában közölteendő jegyzőkönyvi kivonatba beveszi és ekként tagjainak tudomására hozván ez ügyet, egyelőre külön felhívást a tagokhoz nem intéz.

Több folyóügy elintézése után az elnök az ülést bezárja.

A jegyzők.

A vidéki kiállítók képeinek visszaküldése a Berlinbe küldendő képekkel egyszerre *f. hó 20-án* történik. Azok a képek tehát, melyeket a zsűri kiküldésre alkalmasnak talált, csupán a berlini kiállítás bezárulta után, *ősszel* kerülnek vissza Budapestre, amikor is fővárosi tulajdonosaiknak újból rendelkezésére állanak, a vidékieknek pedig saját költségükre vissza fognak küldetni.

A kiállítási tulipán-tük és emlékplakettek. A bezárult első kiállítás zsűrije által kiosztott tulipán-tük ugyancsak e hó 20-án kerülnek szétosztásra és a vidékieknek képeikhez csomagolva küldetnek meg. Az emlékplakett szétküldése — bár a csinos és jól sikerült üvegplakett már kész — késedelmet szenvedett azáltal, hogy a plakett üvegje alá alkalmazni szándékozott egyforma allegorikus képeknek modellje időközben hirtelen elhunyván, családjának gyászára való tekintettel más tárgyú felvételnek készítése és sokszorosítása vált szükségessé.

Pöstyén-fürdő meghívója a M. A. O. Sz. tagjaihoz. A művészi fényképezés termékeinek megbecsülésére és a vásári fotografiáktól való helyes megkülönböztetésre vall az a meghívó, melyet titkárságunkhoz *Pöstyén-fürdő* igazgatósága intézett. A fürdő-igazgatóság meghívta szövetségünk tagjait, hogy keressék fel Pöstyén-fürdőt is fényképező kamarájukkal, amikor is néhány napra szívesen látja *saját*

vendégeül az illető amatőröket és lakást, ellátást és kalauzólást ez időre díjmentesen bocsát rendelkezésükre. Pöstyén-fürdő és környéke gazdag lévén szép felvételi témákban, elhatároztuk, hogy engedve a szíves meghívásnak f. hó 29-én (Péter és Pál napján) *három napra terjedő társas kirándulást rendezünk a festői Vág völgybe és Pöstyént is meglátogatjuk.* A szíves vendéglátás viszonzásául pedig felvételeinkből Pöstyén-fürdő igazgatóságának — a sokszorosítás jogának átengedésével — azokat, melyeket saját céljaira alkalmasnak találand, készséggel átengedjük. A kirándulás rövid programja a következő. Indulás 29-én reggel gyorsvonattal a nyugati pályaudvarról Pöstyénbe, 30-án délután indulás Pöstyénből *Trencsén-Teplicbe*, 31-én vasárnap délelőtt kirándulás a *trencsényi várhoz*. Délután visszautazás Budapestre. A kirándulásban résztvenni szándékozókát kérjük, hogy a részletes program előzetes megbeszélése céljából részvételi szándékukat legkésőbb en hó 24-éig jelentsék be. *A háznagyok.*

A kiállítási üveg-émlékplakett fényképének felvételére alábbi pályázatot hirdetjük:

1. *A felvétel tárgya:* a művészetet jelképező figurális kompozíció, vagy a budapesti Lánchídnak napelleni felhős sziluettje (csupán sötét körvonalak-

ban) bármely oldalról, de a háttérben a budai oldallal, az előtérben a Duna vizével és nagy égbolttal.

2. *A három legjobb felvételt* „Az Amatőr“-ben közléteszük. A legjobb pedig sokszorosítva a kiállítás emlékfeliratával ellátva a plakettek díszítésére fordítatik s azzal a házi kiállítás minden résztvevőjének megküldetik.

3. *Díj.* A legjobb felvételt egy kiállítási tulipán-émléktúvel díjazza a zsűri, mely a házi kiállítás zsűri-jének tagjaiból alakul.

4. A képek jelígyével látandók el és melléjük *zárt borítékban a szerzőnek* ugyanazon jelígyével ellátott névjegye csatolandó.

5. A díjazott felvétel *lemeze* a felirat berajzolása és a *sokszorosítás jogának világos átengedésével* a kiállítási bizottság rendelkezésére bocsátandó, ellenben azt a bizottság a sokszorosítás eszközése után a szerzőnek visszaadni köteles.

6. A felvételek beküldésének határideje 1906 július 2-án jár le.

A kiállításokat rendező bizottság.

Tagsági igazolványok. A szövetség minden egyes tagja *arcképes* igazolványt kap. Az igazolvány két angolvásznon-fedelű ízléses kis könyvecske, melynek címlapjára fehér betűkkel van a szövetség címe

PHOTOGRAPHISCHE
„AGFA“
 ARTIKEL

ACTIEN-GESELLSCH.
 FÜR ANILIN-FABRIKATION
 PHOTOGR. ABTEILG.
 BERLIN
 SO. 36

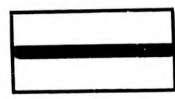
Biztos siker!

16 oldalas kimerítő prospektust az összes

„AGFA“-cikkekről

kaphat ingyen minden foto-üzletben

Kaphatók minden
 foto-üzletben

Kaphatók minden
 foto-üzletben

Recipék, útmutatások, elismerések, táblázatok, használati utasítások stb. stb. az

„Agfa“-Photo-Handbuch

(kézikönyvben)

120 szövegoldal

30 fillér

Vászonkötés

reányomva. Ezek szabályszerű kiállításának egyszerűsítése céljából arra kérjük t. tagtársainkat, hogy *aláírással ellátott vizit arcképüket* és 30 fillért bélyegekben mielőbb beküldeni szíveskedjenek. A tagsági igazolvány egyelőre csak a budapesti foto-szaküzletekben eszközölt vásárlásoknál 5—10% *engedményre* nyújt igényt. Bővebb felvilágosítást az igazolvány megküldésének kapcsán ad: *a titkárság.*

Kérem a M. A. O. Sz. vidéki tagjaihoz. A fővárosi foto-szaküzleteken kívül a *vidéki ily üzleteknél is kedvezményeket óhajtván* vidéki tagjaink részére kieszközölni, arra kérjük igen tisztelt tagtársainkat, hogy ezeknek cégét és pontos címét velünk mielőbb tudatni szíveskedjenek. *A titkárság.*

! Pártoljuk a magyar foto-ipart !

ADÁS, VÉTEL, CSERE

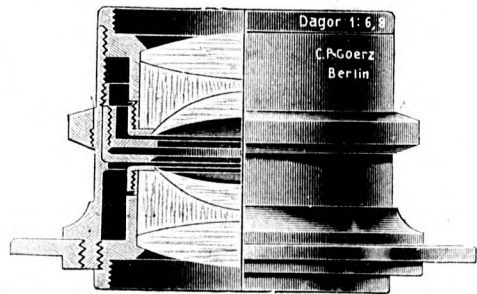
Megvételre keresek *stereoskop negatívokat* Magyarország egyes jellegzetes vidékeiről. Szíves ajánlatokat egy-egy másolat és a tájkép megnevezésével kér: *Klöckner Péter* cs. és kir. udvari könyvkereskedő, Székesfehérvár.

Eladó. Teljesen épp, alig használt 13 × 18-as „Goerz-Auschütz-Moment-Klapp-Apparat“, felszerelve: 200 koronás III. 2. számú „Dagor“ dupla anasztigmattal, 2 alumínium vezető dupla kassettával, 1 váltókassettával 12 lemezre, 13 × 18-as kamaratoldalékkal (az anasztigmát hátsó tájkép-lencséjének használatához), bőrtáska és gömbcsuklós faállvánnyal, amelynek beszerzési ára 520 korona, 350 koronáért eladó. Cím: Ifj. Kamenitzky Sándor, Újvidék, Kígyó-u. 36.

KÜLÖNFÉLÉK.

A berlini általános nemzetközi kiállítás 1906-ban. Mint Berlinből értesülünk, a német trónörökös pár védnöksége alatt álló kiállítás rendezőségének egész sereg állami intézet jelentette be gyűjteményes részvételét. Így a berlini állattani intézet, a potsdami fizikai és meteorologiai intézetek, a német tengeralatti expedíció, valamint a német délsarki expedíció és a katonai és erdészeti főiskolák. Különösen érdekesnek ígérkezik azonban a londoni *Royal Socyety* gyűjteménye, mely a legkülönbözőbb tudományok egyes ágaiból vett felvételekkel fogja a fényképezés híveit és a nagyközönséget megismertetni. *A kiállítás július hó elején nyílik meg.*

Goerz-Kettős-Anasztigmátok

„Dagor“

(III. sorozat) 1:6,8

Megbízható univerzális objektív leggyorsabb pillanat, arckép, csoport, tájkép, épület, interior- és reprodukciófelvételekhez.

„Celor“

(Ib sorozat) 1:4,5

A leggyorsabb pillanatfelvételekhez, jó pillanatfelvételek a legkedvezőtlenebb idő mellett is, háromszín eljárás (természetes színekben) felvételekhez stb.

„Syntor“

(Id sorozat) 1:6,8

Mérsékelt áru, olcsó objektív, viszonylagos nagy és sokféle használati képességgel.

„Alethar“

(V. sorozat) 1:11

Különleges objektív háromszínnyomáshoz, felvételekhez és autotypiákhoz.

„Hypergon“

(X. sorozat) 1:22

Nagy látzögű (Weitwinkel) objektív. Látzöge körülbelül 35°.

Goerz-tele-objektívek kézi és kihuzatos kamarákhoz.

Prizmák, kuvetták, sárgaüvegek, beállító lupák.

Goerz-Anschütz-klapp-kamara „Ango“ elsőrangú gyártmány idő, lapda és pillanatfelvételekre (egészen 1/1000 mm.-ig)

kivülről szabályozható, zárva felhuzható redőnyzár

Optische Anstalt **C. P. GOERZ,** Actien-Gesellschaft **Berlin-Friedenau 19.**

London

1/6 Holborn Circus, E. C.

Páris

22 Rue de l'Entrepôt.

New-York

52 East Union Square.

Chicago

Heyworth Bldgs.

Szállítási feltételekkel viszontelárusítóknak kívánatra szívesen szolgálunk. — Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Megrendeléseknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

Tulipánkert-Emlékalbum. Ezen címmel *Kun* József Jenő (az Ungarische Rundschau és Budapesti Montagspost főszerkesztőjének) szerkesztésében legkiválóbb íróink, költőink, tudósaink publicistáink s más jeleseink közreműködésével tartalmilag előkelő nivón álló, pazar kiállítású díszmunka jelenik meg. Az emlékkönyv, mely a megalakulandó Tulipánkert-Szövetségnek van ajánlva, gazdag tartalmon kívül felöleli a hazafias akció történetét, jelentőségét, továbbá számos érdekes cikkben be fogja mutatni mindazokat az eredményeket, melyeket e nemes mozgalom úgy a közélet, társadalmi és magánélet, valamint az ipari munkálkodás, a művészi törekvések, a nemzeti ízlés terén eredményezett és előreláthatólag előidézni fog. A jövedelem 50 százaléka a Tulipánkert alapra megy. Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatal: Budapest, Honvéd-utca 2. (Telefon 12—72) készséggel ad s kívánatra előfizetési ívet bárkinek küld.

Ujdonságok. A *Goerz*-gyár legújabb szerkezetű „*Ango*” fényképező gépe. Ismertetést *ingyen és bérmentve* küld a gyár.

A *Lumière* cég „*Takis*” név alatt érdekes kimásoló papirost hoz forgalomba, melyre előre is felhívjuk olvasóink figyelmét.

E két újdonságra lapunk legközelebbi számaiban bővebben is visszatérünk.

== SZERKESZTŐI ÜZENETEK. ==

K. S. járási számvevő Ujvidék. 1. Az ajánlathány a gép nagy méreteiben rejlik. Ha a hirdetés most sem vezetne eredményre, úgy készséggel ajánlunk más módot levélbelileg. 2. Hogy Ön *Voigtländer*-féle 9 × 12-es tükkörreflex-kamarát sehol Budapesten nem látott, annak főoka, hogy foto-kereskedőink nem tartják raktáron, mert — az amatőrök nem keresik. Aránytalanul súlyos voltán kívül a zárnak gyors romlása és drágasága e gépet nálunk nem teszi kedvelté. 3. A klapp-kamarák — ha jó szerkezetűek — könnyebbek, tartósabbak és ennek dacára olcsóbbak. Ezért a *Zeiss*, *Goerz*, *Suter* és újabban főleg a *Nettel*-kamarákat az amatőrök előnyben részesítik. Az utóbbinak oly kereső kerete van, melyen keresztül a fotografa a szemé elé táruuló egész képnek azt a kihatott részét látja, mely a lemezre kerül. E cégek készséggel küldenek *ingyen és bérmentve* árjegyzéket és ismertetést, valamint szívesen adnak felvilágosítást is, ha *lapunkra hivatkoznak* az amatőrök. 4. Hogy e *Voigtländer*-gép miért oly drága, mi nem tudjuk, de nem is értjük. Tálán a gyár tudja.

N. E. p. ü. főbiztos Besztercebánya. A képeket visszajelölve a „Tót gyömbér” címűt még egyszer elhozzátok, mielőtt visszamegy és ha megüti a mértéket, közöljük is. A „Havas táj” c. lapunk legközelebbi számában lát napvilágot. Színes fényképezési kísérleteinek eredményes voltáért üdvözlünk és örülnénk annak, ha a legsikerültebbekből *előzetesen* néhányat nekünk mutatóba küldene.

T. L. szolgabíró Felsőőr. A Foto-Almanach sajtó alól ki került ugyan, de a szerző a nyomdai kivitelével nem lévén megelégedve, azt a nyomdásznak rendelkezésére bocsátotta. Most pör van folyamatban, melyben szerkesztőnk szakértő-tanu-

ALAPITVA
1858-ban

R. A. GOLDMANN

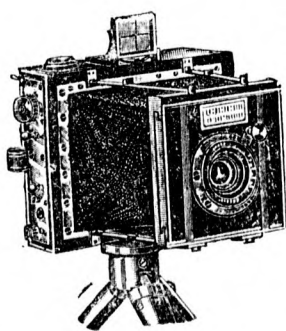
ALAPITVA
1858-ban

FABRIK PHOTOGRAPHISCHER APPARATE

VIKTORGASSE Nr. 14 ● WIEN IV/2 ● VIKTORGASSE Nr. 14

Ajánlja legjobb hírű, általánosan ismert

utazó- szalon- reprodukáló és pillanatkamráit,

melyeknek **ELŐNYEI** röviden összefoglalva a következők: redőny- és gördülőzár, a mely kívülről az egész lemezszélességtől 2 mm.-ig állítható be, redőnyszélességük és rugófeszültségük kívülről szabályozható és leolvasható. A redőnyzár pneumatikus kioldással bármily hosszú időfelvételekre is használható. Objektívja mindkét irányban a legnagyobb mértékben eltolható és a vetítési területre teljesen középpontiasan szerelt s a mi által egyenletesen eloszló élesség érhető el.

LEGNAGYOBB
UJDONSÁG:

KLAPP-KAMARA

Legnagyobb szilárdság és az ollószerkezetnek legnagyobbmértvű könnyedsége. A kivitel leg-tökéletesebb pontossága. **OBJEKTÍVEK:** C. P. GOERZ r.-t. Berlin, CARL ZEISS Jena, VOIGTLÄNDER & SOHN r.-t. Braunschweig, C. A. STEINHEIL SÖHNE München és E. SUTER Basel. — Gazdagon illusztrált **ÁRJEGYZÉK INGYEN ES BÉRMENTVE.** Kérjük a GOLDMANN-féle KLAPP-KAMARÁNAK most megjelent művészi kivitelű illusztrált ismertetését, a mely egyúttal **KITŰNŐ UTMUTATÓ KEZDŐK ÉS HALADOTTABBOK RESZÉRE.**

♥♥♥♥

♥♥♥♥

♥♥♥♥

Megrendeléseknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

♥♥♥♥

nak van megidézve. Az Ön által beküldött előfizetési árat az Ön nevében meg fogjuk reklamálni. „Az Amatőr“ műlap-albuma ez év karácsonyára jelenik meg. Az előfizetési díjat (3 korona) bármikor beküldheti.

V. J. főgimn. tan. Sopron. A kép időközben megjelenvén, utólag is elismerésünket fejezzük ki a szerzőnek az egyszerű népies magyar témának sikerült feldolgozásáért.

V. E. gyógyszerész Hódmező-Vásárhely. A két egyforma női arckép közül az egyik nagyon kemény, a fények a legcsekélyebb tónust is nélkülözik. Hasonló a hibája a csárda fehér falának is és jobb lett volna a beállítást nem szemközt, de *oldalt felállva* eszközölni. Különb. mintha e képet már egyszer megbíráltuk volna? „Olvasó nő“ c. enteriőrjénél pedig a modell *kissé* pózol és a könyvet oly messze tartja magától, hogy ha szemei nem irányulnának reája, bizvást hinnők, hogy nem is olvas. E hibákon kívül azonban igen szép az ablakon beeső napfény játéka a modell ruháján. Azt a kevés szolarizációt pedig, ami a lemezen van, legyengítéssel könnyen el lehet távolítani. A másolatok foltosak, a hátlapjukra *ceruzával írt jegyzetek pedig elől is látszanak.*

Sz. B. vegyész Kecskemét. Kívánságát teljesítjük. Szívélyes üdvözlétét köszönjük és viszonzunk.

F. J. egyetemi hallgató Budapest. Örömmel vesszük tudomásul, hogy a lapunkkal — elfoglaltsága miatt félbeszakított — munkatársi viszonyt megújítja. Kérünk kéziratokat.

L. R. dr. tanársegéd Pozsony. A bírálati kívánságának sajnos nem felelhettünk meg. Minden egyebet elintéztünk. Levél ment ez ügyben. Öszinte és megtisztelő elismerését köszönjük. Mi viszont igérjük, hogy ezután még fokozottabban fogjuk szolgálni a magyar amatőrök igazi érdekeit. „*Tulipános hazafias üdvözlét*“—ét hasonlóval viszonzunk.

P. L. Kisköszeg. Bejelentett látogatását vártuk, de nem jött. Mi ennek vajjon az oka? Három képe közül legjobb az erdő-részlet. Csak az kár, hogy az alakokon, különösen a városias külsejűn meglátszik, hogy oda vannak állítva. Pedig ha a vadász külsejű egyedül ment vagy állott volna és nem nézne úgy bele a fényképező-gép lencséjébe, akkor *igazán sikerült*, sőt művészi hatású kép is lehetett volna belőle. A kiásott régiségek fényképei régészeti szempontból érdekesek. A harmadik nem művészi felvétel ugyan, de egészen jó amatőr-fotografia. Csak haladjon tovább is ily ambícióval és akkor az *őszi országos* kiállításon sem fog szégyent vallani. De addig is szorgalmasnak kell lenni és nagyon sokat tanulni.

V. E. uradalmi intéző Mérges-puszta. A „modellt-keresők“ — bár *kissé kemény* — igen jó, a másik gyengébb. Bővebben legközelebb.

Szerkesztő:
KOHLMAN ARTÚR dr.

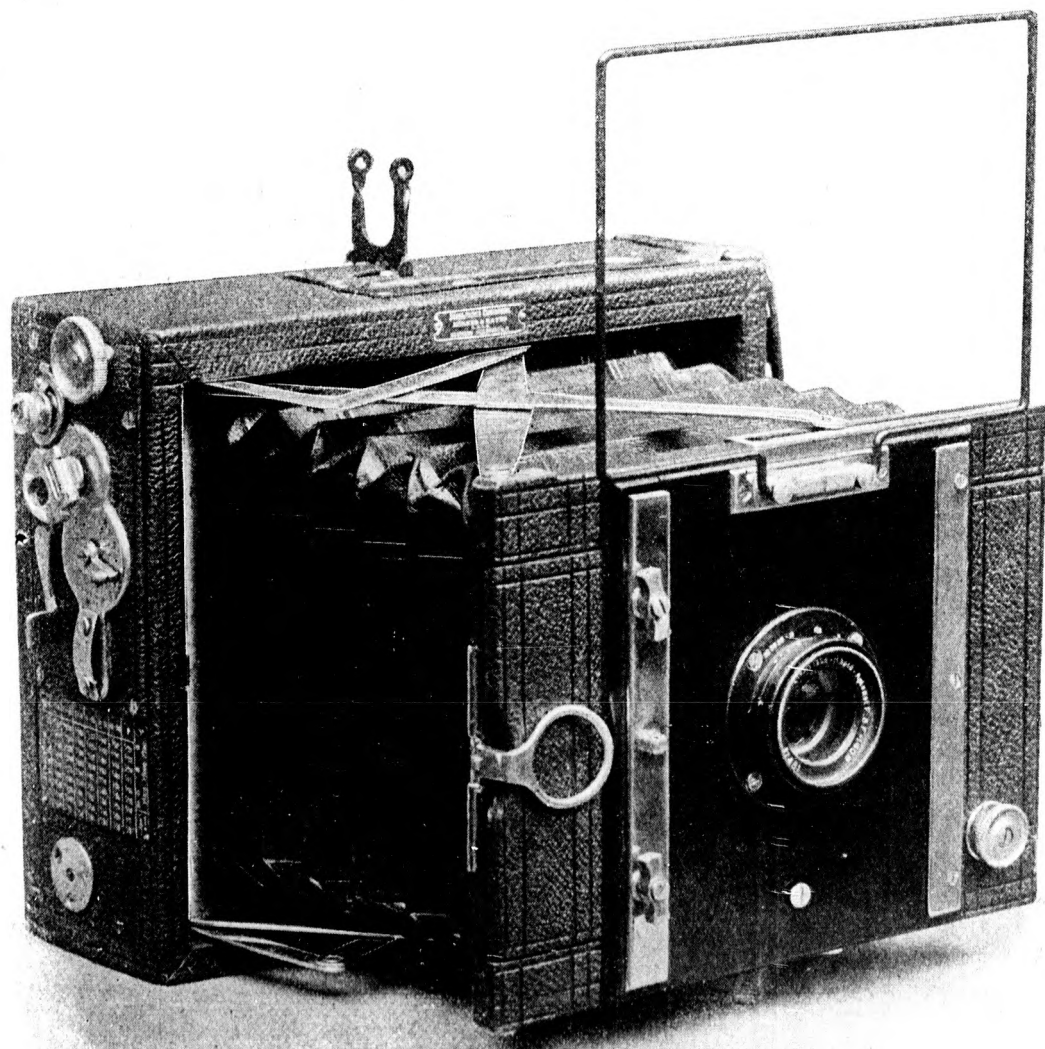
Helyettes szerkesztő:
GÁRA REZSŐ dr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Király-utca 89. sz.

Telefon 94—49.

Nyomda: „Patria“ részv.-társaság Budapest, IX., Üllői-út 25. (Köztelek)

Művész-amatőrök ideálja a „Nettel“-kamara

Gyártja : **OOOOOOOOOO**
a Camerawerk
Sontheim a/N.

OOOOOOOOOOOOOOOO
Vezérképviselő **OO**
Magyarország részére :

Förstner Aladár

Budapest, VII. ker.,
Alsó-Erdősor-u.30.

Kérjünk magyar-
nyelvű kimerítő is-
mertetést ingyen
és bérmentve.

OOOOOOOOOOOOOOOO
Eladás az összes
foto-üzletek útján.
OOOOOOOOOOOOOOOO

Megrendeléseiknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

Az „Amatőr“ díszes, angol bekötési tábláját szétküldjük. Ára 3 korona.

Az 1905. évi évfolyama díszkötésben 10 koronaért kapható. □ □ □ □ □

Megrendelhető a kiadóhivatalban.

== Telefon 94—49. ==

Halló! Aki fényképezési készüléket akar vásárolni, nézze meg kirakataimat, mert nálam van a legolcsóbb bevásárlási forrás minden fényképezési cikkre. Vesz és cserél: **HATSCHEK EMIL**, VI., Andrásy-út 13. Fiók: VII., Erzsébet-körút 38. Alapítva 1877.

TÓTH MIHÁLY műbútor- asztalos

Budapest, VI., Kis János-utca 6. szám.

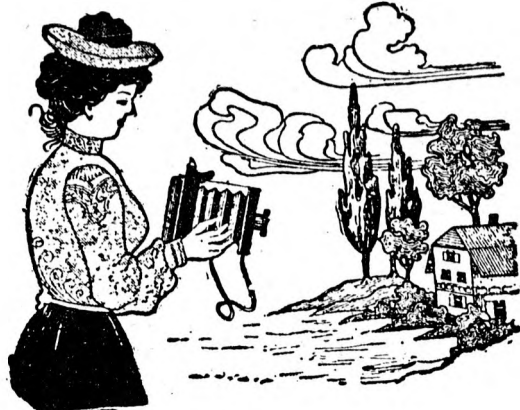
Ajánlja saját készítményű bútorait és elvállal mindennemű finomabb asztalos-munkát és üzleti berendezések készítését.

KÖNIG ÉS BAYER

FOTOKEMIGRAFIAI MŰINTÉZETE

Ajánlkozik a legjobb egy- és többszínű klisék készítésére a legrövidebb idő alatt.

BUDAPEST, VII., KAZINCZY-U. 32.

WANAUS JÓZSEF

FÉNYKÉPEZŐ-KÉSZÜLÉKEK
ÉS KELLÉKEK SZAKÜZLETE

BUDAPEST, DEÁK FERENC-U. 19.

Dúsan felszerelt raktár: szalon-, utazó, Kodak és egyéb kézi kamarákban. — Leghíresebb gyártmányú objektívek. Celloidin, aristo, bromezüst papírok. — Kiváló jó minőségű lemezek. — Mindig friss vegyszerek állandóan raktáron. — Előhívások 1 nap alatt eszközöltetnek. — Mindegyik fényképezési munkát elvállalok.

Sötét kamara amatőröknek ingyen áll rendelkezésére. Nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

SZABADALMAK TALÁLTMÁNYOK MINTÁK

ügyeit szakszerűen intézi a világ valamennyi államában

Telefon 87—02.

TÖRÖK LÁSZLÓ

BUDAPEST, VI. TERÉZ-KÖRÚT 1/c

OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK HITES SZABADALMI ÜGYVIVŐ

Telefon 86—02.

Előfizetési felhívás!

~ Az ezen év folyamán lapunk műmellékleteként megjelenő összes

MŰLAPOKRA

melyeket külön ÖSSZEGYŰJTVE MŰVÉSZIES VÉDŐBORÍTÉKBAN ez év karácsonyára adunk ki, ELŐFIZETÉST HIRDET ~

„AZ AMATŐR” kiadóhivatala.

A 24—30 műlap előfizetési ra borítékkal együtt . . . . . 3 kor.

Megjelenés után . . . . . 5 korona.

Hihetetlen és mégis igaz!

Ha lábait kímélni óhajtja, ha sokat jár ki esőben, fagyban és meghűlni nem akar:

használja a **Rytkó-féle** egészségi gyógycipőt.

Rheumában stb. szenvedőknek sok év óta kipróbált, orvosilag elismert, külföldön is szabadalmazott magyar találmányomat, hygienikus egészségi cipőmet ajánlom. Ezen cipő belső szerkezete szakértők egybehangzó véleménye szerint eddig felülmulhatatlan módon biztosítja a lábnak egyenletes természetes melegét, a rheumás beteg egészségét helyreállítja, az egészséges szervezetet pedig meghűléstől és sok veszélyes betegségtől megóvjaa. A cipő ruganyos, könnyű, elegáns formájú és olyanoknak, kik hivatásuknál fogva sokat járnak, megbecsülhetetlen. Lábizzadást és sokféle lábbántalmat sikeresen gyógyít, a vérkeringést egyenletessé teszi, ennélfogva sok betegségnak enyhítő szere. Egyedüli készítője a feltaláló:

Rytkó Győző Budapest, Kerepesi-út 29.

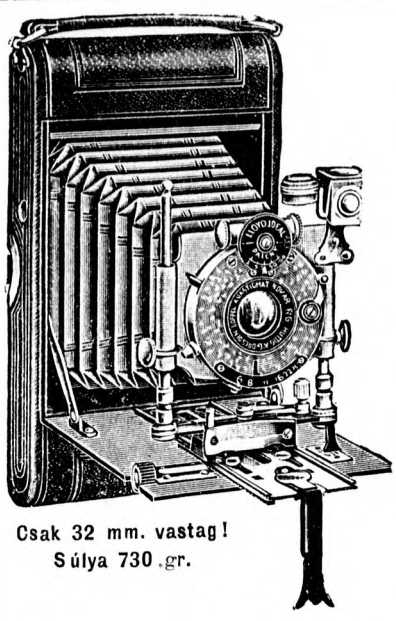
Ismertetés ingyen és bérmentve!

Megrendeléseiknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

Hüttig
„Lloyd-
Ideal”-ja

a világ legkisebb, legvékonyabb, legkönnyebb, legegánsabb tekeresfilmkamarája

Minden feltűnés nélkül hordozható.
Különösen hölgyeknek nagyon ajánlható!
Részletes leírás és 244. sz. árjegyzék díjtalan.

Csak 32 mm. vastag!
Súlya 730 gr.

Fabrik photographischer Apparate auf Aktien
vormals R. Hüttig & Sohn,
Dresden.
Fiók: Wien, IX/l., Berggasse 4.
Legnagyobb német kamaragyár. ♥ 800 munkás.

„Az Amatőr” 1905. évi (II.) évfolyam.

A Magyar Amatőrök Országos Szövetségének tagjai közül igen sokan az 1905. évben még nem voltak lapunknak előfizetői. Hogy tehát ezeknek lapunk előző évfolyamát (24 füzet 26 melléklettel) könnyebben megszerezhetővé tegyük, a szövetség tagjainak féláron azaz 7 koronáért bérmentve küldjük meg.
Az Amatőr kiadóhivatala.

□ Aranyérmek: PÁRIS 1900, ST-LOUIS 1904 □

Dr. J. H. SMITH & CO. ZÜRICH
Fabrik photographischer (Schweiz)
Trockenplatten, Papiere & Postkarten

BROMIA BRÓMEZUST PAPIROS, si-ma-fénytelen — durva-fénytelen, PLATINO fényelen és fényes

Árak:	9×12	12×16	13×18
	0.75	0.75	0.90 KO. GHA.

KLORIA kimásoló-papiros, fényes és fénytelen

Árak:	9×12	12×16	13×18
	0.75	0.75	0.75 KORONA.

SIMPLON gázfény előhívó-papiros, fényes és fénytelen

Árak:	9×12	12×16	13×18
	1.—	1.—	1.— KORONA.

Vezérképviselő Magyarország és Ausztria részére
MAXIMILIAN WEISS, WIEN, II.
□ □ UNTERE DONAUSTRASSE Nr. 23. □ □
Kapható minden foto-üzletben.

WACHTL ÉS TÁRSA
BUDAPEST, IV., ESKÜ-UT 6

A FÉNYKÉPEZÉSI összes kellékeinek
:: és rokon szakok :: raktára. KÉZIKAMARÁK, OBJEKTIVEK, SZÁRAZLEMEZEK, PAPIROK, KARTONOK és VE-GYISZEREK minden gyártmányából nagy választék.
Fényképezési munkálatok mérsékelt áron és legjobb kivitelben. Sötétkamaránkat vevőink és átutazó amatőrök díjtalanul használhatják. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

HAZAI IPAR!

RUSZNÁK ÉS SVOBODA
műszerészek
fényképező-készülékek szakmühelye
BUDAPEST
csak VI. ker., Király-utca 18. szám alatt egyesítve.
Elvállalják: bármily fényképező-készülék, mechanikai, fogorvosi műszerek elkészítését és javítását.
○ Vidéki megbízásokat pontosan és jutányosan eszközölnék. ○

HAZAI IPAR!

A „MATTALBUMIN”

Modern művész-nyomat-papirok. A legtökéletesebb pótlására a fáradságos platin- és pigmentnyomásnak. — A legkiválóbb szaktekintélyek ismételtén és egyhangulag elsőrangúnak ismerték el E MŰVÉSZI HATÁST KÉLTŐ PAPIRJAINKAT.

Minta csomag (12×16 cm. nagyságban az összes fajtákból összeállítva) bérmentve K 1.20 KÜLD: Nappali kimásolás.

Könnyű eljárás. Művészi hatás. Minden szín elérhető!

Trapp & Münch, Friedberg (Hessen)

Megrendeléseiknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

URI FEHÉRNEMÜBEN

A LEGKIVÁLÓBB IZLÉS,
MEGBIZHATÓ MINŐSÉG
ÉS JUTÁNYOS ÁR ==
== JELLEMZI A

HOLLÓS J.

CÉG KÉSZÍTMÉNYEIT.

EGYEDÜLI RAKTÁR

BUDAPESTEN,
V., DOROTTYA-UTCA 10.,
MELY 1867-BEN ALAKULT.

A CÉGNEK FIÓKÜZLETE NINCS.

FELHIVÁS! A LEGELEGÁN-
SABB ÉS LEG-
SZOLIDABB NŐI ÉS FÉRFI GYAFJU
RUHA-KELMÉKNEK BESZERZÉSÉRE.

GERGELY PÉTER ÉS TSA
BUDAPEST, IV. IRÁNYI-UTCA 20.
△ △ KIRÁLY-BAZÁR. △ △

CZIRER papírképket (passepartout)
műintézet. Telefon 86—85.

Budapest, VII. ker., Rombach-utca 3.
Külön KASIROZÓ, RASZTERIROZÓ ÉS
☞ FÉNYKÉPNAGYÍTÓ osztály. ☞

Írógépek, sokszorosítók

használtak és ujak,
= ezek kellékei =
jutányosan kaphatók

WÜRZBURGER ÉS TÁRSÁNÁL

= BUDAPEST =
V., Alkotmány-utca 31.

KERETEKET művészi kivitelben,
fényképekhez és festmé-
nyekhez olcsón készít

A BAZÁR-
UDVARBAN

SCHNEIDER FERENC
KÉPKERETEZŐ

BUDAPEST, IV., KORONAHERCEG-UTCA 7. SZ.

|| AZ ÖSSZES HAZAI ÉS KÜLFÖLDI ||
művészeti ésszakkönyvek, valamint folyóiratok
megrendelhetők, „Az Amatőr” kiadóhivatalában ||

♥♥♥♥ Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni. ♥♥♥♥

Kis állatok részére állatorvosi rendelés

ÖHLER BENŐ

állatorvosi rendelőjében
 — délután 3-tól 5 óráig —

Telefon 80-10. Budapest, VII., Erzsébet-körut 2., I. em. Telefon 80-10.

RIETZSCHEL REFORM- MINIMUM- CLACK-ja

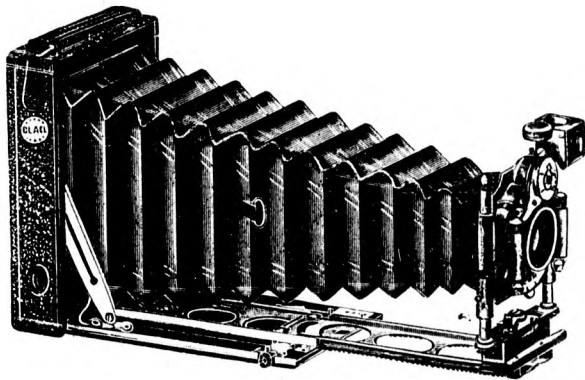
felette fényerős, eredeti Rietzschele-féle anasztigmátókkal.

oooooooooooooooo

9 × 12 cm. lemezre ✂ ✂
 9 × 12 cm. filmre ✂ ✂ ✂ ✂
 8 × 10^{1/2} cm. csomag-
 filmre.

oooooooooooooooo

244. számú árjegyzék
 ingyen és bérmentve.

RIETZSCHEL REFORM- MINIMUM- CLACK-ja.

Hapható minden jobb
 fotoszaküzletben vagy

OPTISCHE FABRIK

✂ A. Hch. ✂

Rietzschele

✂ G. m. b. H. ✂

Präzisions Werkstätte

✂ München, ✂

Schillerstrasse 28.

oooooooooooooooo

Nagybani Képviselet

✂ Magyarország és

✂ Ausztria részére: ✂

Georg Jahn,

✂ Wien, IX., ✂

Sechsschimmelg. 7.

SZŐTS SIMON ✂ ✂ SZÖNYEGTELEPE ✂ ✂

Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 15. sz.

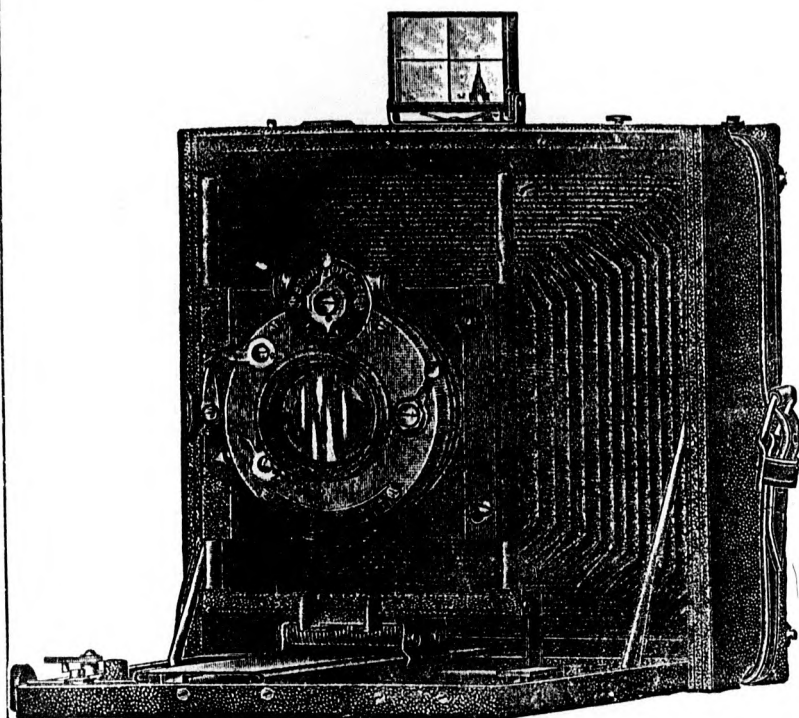
Állandóan érkező divatos újdonságok és különlegességek: Perzsa, Smyrna, Axminster, torontáli stb. szőnyegekben, szövet- és csipke-függönyök, teljes és fél storok, ág- és asztalterítők, flaneltakarók, utazó takarók, angol plaidek, ágyneműek, pokrócok, vas és rézbútorok, gyermek-kocsik, szabadalmazott átváltoztatható gyermekszékek és általában a lakásberendezéshez tartozó összes cikkekben. SZIGORÚAN

✂ SZABOTT ÁRAK!! Megtekintés vételkényszer nélkül. ✂

♥♥♥♥

Megrendeléseknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

♥♥♥♥

UNIVERSAL-PALMOS

□ □ □ könnyű fémből □ □ □

ZEISS-ANASTIGMATTAL

Palmos-kamarák 6 × 8 cm., 9 × 12 cm., (sztereo-felvételekre is) 3 1/4 × 4 1/4 inches, 4 × 5 inches és 9 × 18 cm. nagyságu panorama-felvételekhez, csomagfilmekre, Zeiss-csomagolásra és tekercs-filmekre ugyan-

□ □ azon beállítás mellett. □ □

Kérjük a „P. 32” számú árjegyzéket.

□ □ (Ingyen és bérmentve.) □ □

CARL ZEISS, JENA

WIEN, IX/3, FERSTELLGASSE 1, ECKE MAXIMILIANPLATZ
BERLIN FRANKFURT A. M. HAMBURG LONDON SZT-PÉTERVÁR

Szíjgyártó,
nyerges és
bőröndős.

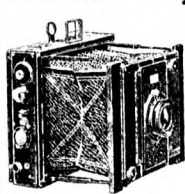
Budapest, VIII. kerület, Kerepesi-ut 25. sz.

Saját gyártmányú lószerszámok, nyerges szerek, mindennemű utazó-, kézi- és FÉNYKÉPEZŐGÉPEKHEZ VALÓ KÉSZ és MÉRTÉKSZERINTI bőröndök. Pénz-, szivar- stb. tárcák.

♥♥ ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE ♥♥

Elromlott fényképező-gépek javító-műhelye.

SUGÁR ÉS BARBORIK

hatóságilag enged. elektrotechnikai villanyfelszerelési és fémárú vállalat

Budapest, VII., Szövetség-utca 21.

Telefon 91-99.

(Az új poliklinikával szemben.)

Szakszerű pontossággal s jutányos áron eszközlünk távbeszélő-berendezéseket, villámhárítókat, házi-sürgönyt, villanyfelszerelést, villamvilágítást, légszusz- és villamesillárok átalakítását.

Házi vezetékek és ivlámpák kezelését és jorkarbantartását, elromlott fényképező-gépek javítását és fényképező-kamarák fémalkatrészeinek készítését eszközöljük.

1904. évi fényképészeti kiállításon

JAHN-LEMEZEK

Elismert legjobb lemez a legrövidebb pillanatfelvételre a szobában. Végtelékig érzékeny (vörös címke) és egyuttal orthochromatikus, fényudvarmentes és ortho-fényudvarmentes. A „SPEZIAL” és „ORTHO-SPEZIAL”-lemezek magas fényérzékenységek. Normal (közönséges) lemezek. Diapozitiv lemezek.

Az árak mérsékeltek.

Kaphatók minden foto-szaküzletben.

RICHARD JAHN Trockenplattenfabrik **DRESDEN-A. 18. Arnoldstrasse 10.**

Lipesében ezüstéremmel kitüntetve.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

ADRIA

ULTRA RAPID

Elsőrendű ARCKÉPLEMEZ
az elérhető legnagyobb érzékenységgel, tisztasággal és plasztikával.
Ezen lemezek a legfinomabb szemcsézzel bírnak, könnyen retusálhatók és kitűnően másolhatók.

Rigler József Ede
papírneműgyár részvénytársaság
Fotoipari osztály, BUDAPEST.

Gyári raktárak: Berlin: Krajewsky Alex udv. fényképész Charlottenburg 2, Berlinerstrasse 43.
Konstantinápoly: Magyar kir. kereskedelmi muzeum.
München: Hildebrandt A., fotócikek raktára Sendlingerthorplatz Kiosk.
Ruetsuk: Rigler József Ede r.-t. fiókja.
Wien: Goldarbeiter E., XX., Bäuerlegasse 36.

Minták és árjegyzékek költségmentesen

Lemezek Papirok

LUMIERE

részvénytársaság
LYON
FRANCIAORSZÁG szerek

Lemezek és filmek Σ (Sigma) jelzéssel
a legérzékenyebbek a világon.

Artochromatikus és fényudvarmentes (Antihalo) lemezek.

Uj! „ACTINOS“-papiros Uj!
közvetlen kimásoláshoz. Végtelen tartósságu friss állapotban. Fixálófoltok nem léteznek többé.
FÉNYES FÉNYTELEN CSIKOS FÉMSZERŰ

„Stenodoses Lumiere“
vegytisztá termékek a fényképezéshez száraz állapotban = 50 vagy 100 kcm. fürdőhöz pontosan lemérve =

Megrendelhető:
BERNH. WACHTL WIEN
Kirchberggasse 37.
vezérképviselőnél.

Minden **Amatőr** kérje saját érdekében legújabb

12. számú diszárjegyzékünket

ingyen és bérmentve.
Fényképezési készülékek minden árban.

Heinr. ERNEMANN A.-G. Dresden A/21.

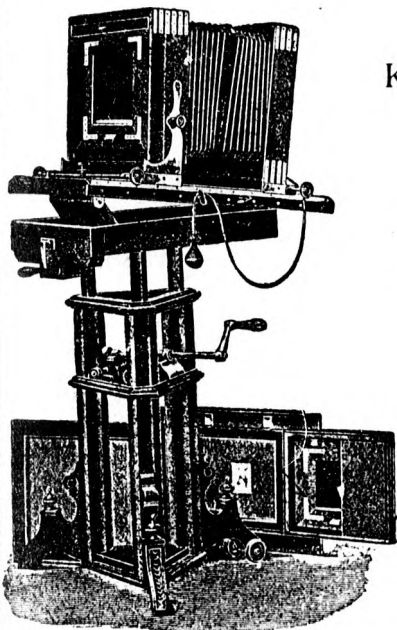
Megrendeléseiknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

SIMON MIHÁLY

ELSŐ MAGYAR FÉNYKÉPEZÉSI
MŰASZTALOS BUDAPESTEN,
VII. KERÜLET, RÓZSA-UTCA 15. SZ.

(Wesselényi-utca sarkán).

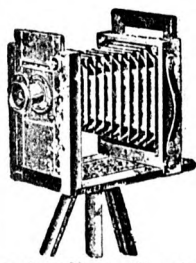
KÉSZIT: Utazó, mű-
terem- és reproduk-
ció kamarákat. ~
Készülékeket cinko-
grafiai intézeteknek és
a háromszínyomás
céljaira. ~ Minden
e szakba vágó mun-
kát és javításokat
precíz kivitelben,
gyorsan és szolid árak
~ mellett végez. ~

TELEFON 82—33.

≡ VÁRHEGYI ANDOR ≡

Budapest, VIII. kárpitos és díszítő Német-u. 57.

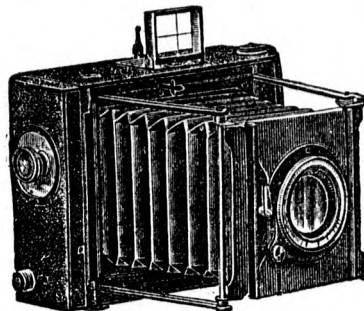
Elvállal a legolcsóbb árak mellett lakberendezéseket,
♥♥ termek és kiállítások rendezését és javításokat. ♥♥

AZ AMATŐR- FÉNYKÉPEZŐ

összes kellékeit, ú. m. fényképező és
nagyító készüléket, lemezt, papirosokat,
vegyszereket a legnagyobb választékban
mindig friss állapotban szerezheti be.
A zürichi dr. SMITH-féle gyár lemezei
és papirosai, valamint „AZ AMATŐR”
c. folyóirat állandóan raktáron van; sötétkamara használata
díjtalan, lemezek és másolatok kidolgozása mérsékelt áron.

VAJDA BÉLA. LÁTSZERÉSZETI ÉS FOTO-
CIKKEK ÜZLETÉBEN ☉
BUDAPEST, IV. Kecskeméti-utca 13 sz.

A legújabb szerkezetű fényképező ké-
szülékek eredeti gyári árakon és a
fényképezéshez szükséges összes anya-
gok és kellékek a legjobb minőségben

Calderoni és Társa

mű- és tanszerraktárban

Budapest, IV., Kishid-utca 8. szám.

Látszerraktár: IV. ker., Váci-utca 1. szám.

.. Nagy képes árjegyzék. ..

Pártoljuk a hazai ipart!

Ha támogatjuk, kifejlődik az nálunk is! Minden fényképezési készüléket
(megadott tervek szerint is) épp o'y jó, sőt jobb kivitelben, mint a
külföldi gyárak készítenek. **Solid munka.**

GERLICH és SVUGER **foto-asztalosok**
Budapest, VII. kerület, Klauzál-utca 21. szám.

♥♥ Minden a fényképezési és lát- ♥♥
szerészeti szakmába vágó cikket
jutányos áron ajánl amatőröknek

LIBÁL ÉS MÄRZ

fényképezési és látszerészeti cikkek üzlete

Budapest, VI., Podmaniczky-u. 8.

♥♥ Tessék árjegyzéket kérni. Előfizetéseket ♥♥
„AZ AMATŐR” című folyóiratra fel-
veszünk. Sötétkamaramat amatőrök díj-
talanul használhatják

BRUST J. ÉS FIA BUDAPEST, IV. KERÜLET, VÁCZI-UTCA 12. SZÁM.

Ha a legfinomabb angol, valamint honi ipar gyártotta szöve-
tekből; ha a legjobb angol szabás szerint; ha a leg-
kényesebb igényt is kielégítő izléssel óhajt ruházkodni; ha
előkelő, művészi díszmagyart óhajt készíttetni, — forduljon

BRUST J. ÉS FIA ANGOL URI ~
SZABÓ CÉGHEZ

TELEFON-SZÁM 11—72.

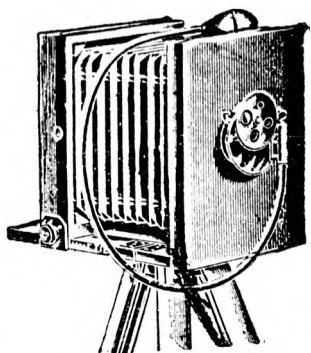
== MŰTERME: ==
BUDAPEST, IV. KERÜLET, VÁCZI-UTCA 12. SZÁM

Megrendeléseknél szíveskedjenek lapunk hirdetéseire hivatkozni. ♥♥♥♥

Amatőrök figyelmébe

A legújabb szerkezetű

fényképező- készülékek

összes fényképezési kellé-
kek, különféle száraz leme-
zek Kodak filmek, celloidin
és brom-ezüstpapírok és a
kötőanyag minőségű

Union-szárazlemezek

olcsó árakban szaküzletünkben beszerezhetők

Czigler és Schlesinger

BUDAPEST,
VII. ker., Kerepesi-ut 36. sz.
Klauzál-utca sarkán.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Sötét kamara amatőröknek ingyen
rendelkezésre áll.

MÜBARÁTOK FIGYELMÉBE!

Lapunk elterjedésének újabb bizonyítéka, hogy nemcsak az amatőr-fényképezők szűkebb köre, hanem a nagyközönség szeme előtt is állandóan ott van „AZ AMATŐR”. Klubbok, társaskörök, tudományos egyesületek olvasótermeiben, előkelő kávéházak asztalán állandóan ott fekszik lapunk, gyönyörűségére minden műbarátnak. Ujabbban a következő klubbok, társaskörök stb. fizettek elő lapunkra:

NEMZETI KASZINÓ
ORSZÁGOS KASZINÓ
VASUTI és HAJÓZÁSI KLUB
ERZSÉBETVÁROSI KASZINÓ
PÉNZINTÉZETI TISZTVISELŐK
EGYESÜLETE
BERLINIMAGYAR KERESKEDŐK
és IPÁROSOK EGYESÜLETE
BUDAI CAMERA KÖR

A NAGYVÁRADI MŰKEDVELŐ
FÉNYKÉPÉSZEK KÖRE
A FEHÉRTEPLOMI ÁLLAMI
FÖGIMNÁZIUMÖNKÉPZŐ KÖRE
M. KIR. KÜLSŐ ERDÉSZETI KI-
SÉRLETI ÁLLOMÁS Görgény-
Szt.-Imrén.
„DUNA” BUDAPESTI EVEZŐS-
EGYLET, stb. stb.

MAGÁNTISZTVISELŐK OTTHONA,
SÁRVÁRI M. KIR. TEJGAZDASÁGI SZAKISKOLA.

Következő előkelő kávéházak:

NEW-YORK kávéház, Erzsébet-
körút
BELVÁROSI kávéház, Eskü-tér
UDVARI kávéház, Kossuth Lajos-u.
UPOR kávéház, Szabadság-tér
CITY kávéház, Szabadság-tér
CLUB kávéház, Lipót-körút
VIGSZINHÁZ kávéház, Lipót-körút

ABBAZIA kávéház, Andrásy-út
BERGER LEÓ kávéháza, Erzsébet-
körút
KIRÁLY kávéház, Erzsébet-körút
EMKE kávéház, Erzsébet-körút
»MÁTYÁS KIRÁLY« kávéház,
Kerepesi-út és Szentkirályi-utca
sarkán.

Kérjük t. olvasóinkat, hogy lapunk terjesztésében bennünket támogatni és a lapot minden egyesületben, társaskörben és kávéházban, úgy a fővárosban, mint a vidéken, kérni sziveskedjenek.

Hazaflus tüdővözlletel:

„AZ AMATŐR” KIADÓHIVATALA.

♥♥♥♥

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

♥♥♥♥

MODERN KÖNYVTÁR

KÖNYVKÖLCSÖNÖZŐ VÁLLALAT

BUDAPESTEN

VII. KER., KIRÁLY-UTCA 70. SZÁM

Telefon 82-24.

A ki a modern irodalommal lépést kíván tartani, a ki tiszta, új könyveket szeret olvasni, az kérjen ismertetést a

„Modern Könyvtár“-tól

A „Modern Könyvtár“ előfizetői minden magyar, francia, német és angol könyvet megjelenése után kölcsönképen rögtön megkaphatnak.

A „Modern Könyvtár“ előfizetőinek Budapestén házhoz szállítja, vidékre pedig postán küldi a könyveket.

Minden amatőr fényképesőnek egyaránt
ajánlható a

„GUT LICHT”

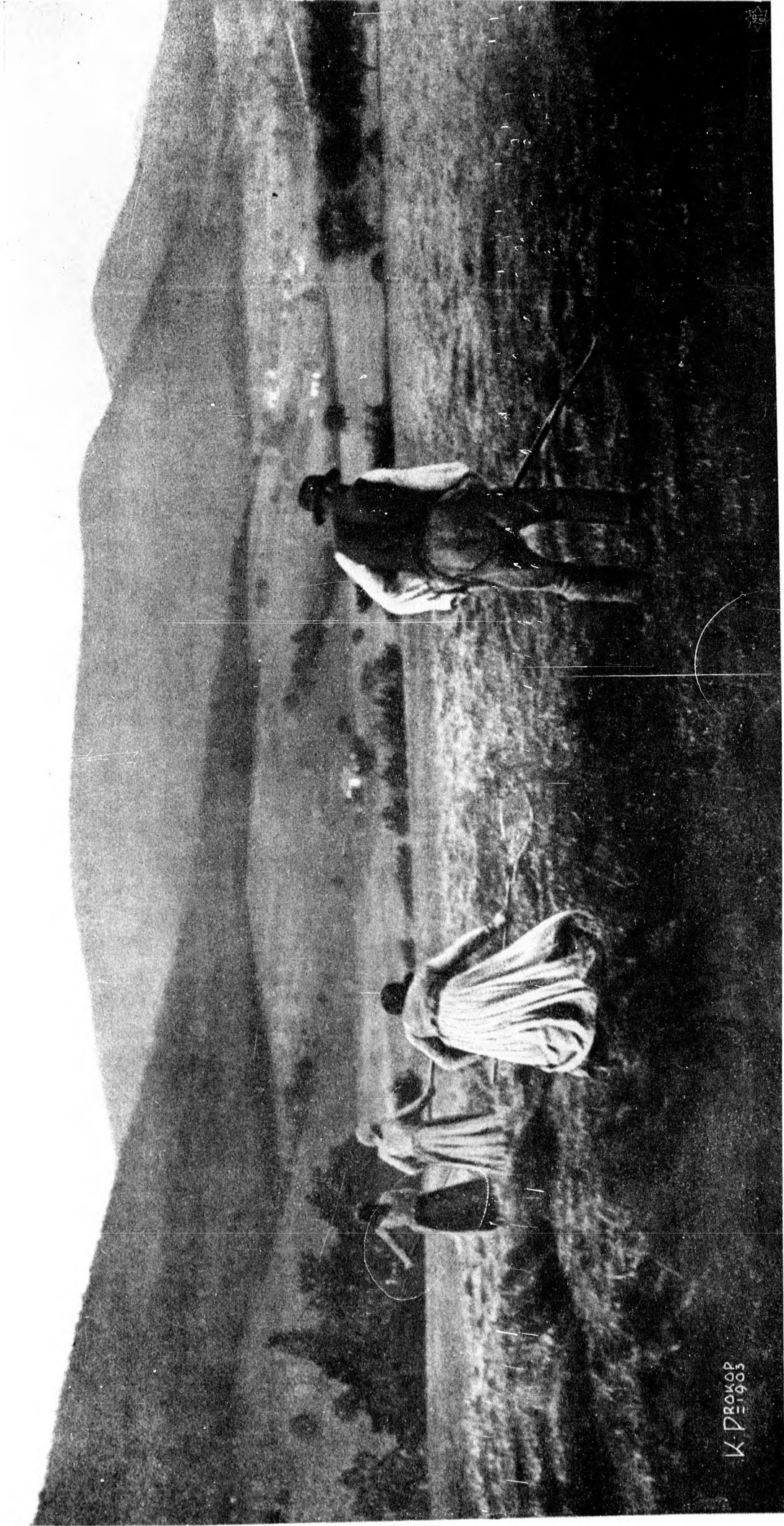
csimű illusztrált havi folyóirat.

Rendszerez utasításokat, cikkeket és gyakorlati utmutatásokat tartalmaz. Keszdekk részére külön oktató cikksorozat. Reccipék és tanácsok bő rovata, továbbá külön ujdonsági rovata van. Előfizetési ár évente 5 korona

Mutatványssámat küld a

Verlag „Gut Licht”

Wien, XVIII/2. INGYEN!

Az Amatőr műmelléklete

ARATÁS

KARL PROKOP, WIEN

Minden jog fenntartásával